

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy óra. I kor. Egy óra. I kor. 50 fill. Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 .		Felelős szerkesztő: Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és leltulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piac-utca 49. szám.
---	--	--	--

A városatyaválasztások.

Debrecen, november 15.

Békés, csendes városatyaválasztásokra készültek a törvényhatósági bizottsági pártok, amelyek — nagyon okosan és helyesen — ki akarták rekeszteni a politikai vonatkozásokat a választásból. Ugy a városi párt, amelynek programja egyenesen ment minden politikától, mint a függetlenségi párt közös megegyezéssel arra törekedtek, hogy a mostani városatyaválasztásokból minden politikai színezetet távol tartsanak és csupán Debrecen városának gazdasági, kulturális és szociális érdekeit tartották szem előtt. Ebből a szándékból következett az a megegyezés, hogy minden párt tartsa meg azokat a helyeket, amelyeket eddig bírt s pártpolitikai harcok a majoritás elnyeréséért ne induljanak meg. E helyek betöltésénél azután arra voltak figyelemmel, — ismét csak Debrecen város érdekeit tartva szem előtt — hogy olyan személyeket jelöljenek, akiknek a bizottsági tagságra hivatosságuk van.

Ez a jószándék azonban hajótörést szenvedett az önjelöltek tülekedésén. Az utolsó napokban egymásután jelentek meg a legkülönbözőbb összeállítású akták, amelyekben az önjelöltek a megtévesztés fűfűjével bujnak el a hivatalos jelöltek sorában, világosan azzal a szándékkal, hogy ők is becsusszanak a hivatalos jelöltek közt. Ugy tesznek, mint a vasárnap délutáni diák, aki jegy nélkül akar besurranni a látványossághoz, meghuzódik a többiek közt, akiknek jegyük van a belépéshez s ha nem veszik észre a tömegben őket és szerencsésük van, hát véletlenségből ők is bekerülnek. Mert ez az eljárásuk ezeknek a

hivatalos önjelölteknek: kihagynak a hivatalos listából egy nevet és annak a helyén meghuzódnak. Nem egy választó azután, aki megnyugszik a pártok megegyezésében s helyesnek tartja azok jelölését, nem veszi észre ezt az öncsempészetet s a hivatalos jelöltekkel együtt behullatja a becsusztott nevet is az urnába.

Csodálatos az a szégyentelen szerénység, amellyel el tudják viselni az önjelöltség gúnyjelzőt, de csodálatosabb, hogy el-tűrrik önmaguk előtt annak tudatát, hogy a polgárok akarata nélkül, *suttymomban* kerüljenek be olyan testületbe, amely nem hívta, nem várta s ahova igazán senki sem küldte őket.

A választópolgárság helyes érzékére vall, hogy nem veszi komolyan ezeket az önjelölteket. A városi párt és a függetlenségi párt jól megfontolta, hogy milyen közérdekű szempontok követelik azoknak a jelölését, akiket közös megállapodással a listákba felvett.

Minden olyan törekvés, amely szembe helyezkedik a hivatalos listával, szembe helyezkedés a város érdekeivel.

Óvakodni kell azoktól a frázisoktól, amelyekkel ez urak élnek és amelyekkel meg akarják szédíteni a választópolgárságot. — Mindegyik a neki most legmegfelelőbb jelszót hangoztatja, ám a polgárság egységes érdekeit igazán csak az a városatyá képviseli, aki nek odavalóságát nem önmaguk, hanem a pártoknak, a polgárságnak egybehangzó ítélete mondta ki.

Ne tévesszenek tehát senkit se meg ezek az önjelölések, hanem győzelemre kell juttatni tisztán és egységes akarral azokat a listákat, amelyek nemcsak a városi és a függetlenségi párt komoly és megfontolt megállapodása folytán kerültek a jelöltek.

Debrecen város életében nagy fontosságú szerepet játszik különösen most, a nekilendülés nagy korszakában, a törvényhatósági bizottság. A polgárságnak a város érdekében kötelessége, hogy úgy alakítsa meg a törvényhatósági bizottságot, hogy az a haladó kor színvonalán legyen. Így akarja összeállítani azt a hivatalos jelölés. És ezt a célt kell szolgálnia minden szavazatnak, amelyet holnap lead Debrecen választópolgársága.

A hivatalos jelöltek.

A választópolgárság tájékoztatása érdekében újra leközzöljük itt a pártok közös megállapodásával létrejött listát s a jelöltek neveit:

I. Csapó-utcai kerület.

Geréby Pál.
Deseő Kálmán dr.
Böszörményi Imre.
Bácsi András.
Kovács János.
Kiss Gyula dr.
Ij. Schvarz Vilmos.
Varjas János.

II. Péterfia-utcai kerület.

Lukács Béla dr.
Török Péter.
Bakóczy Gábor.
Haendel Vilmos dr.
Ménés Mihály.
Jóna János.
Thiessen Arthur.
Kertész László.

III. Hatvan-utcában.

Moskovits Miksa dr.
Kovács Lajos.
Mike Ferenc.
Salánky Ferenc.
Szatmáry Ferenc.
Szilágyi Bálint.

A kőimádó.

Irta: Kosztolányi Dezső.

Andria bátya köveket tör a Karsztban. A kőtörő sovány, vékony emberke, fekete a haja, fekete a szeme, fekete izomtalan lábszára, még az arca is korom feketének látszik. Mikor negyven éves lett, végképen elunta a legényéletet, egy este lement a szomszéd házába és így szólt a fényes szemű Biancához:

— Te jó leány, te nagy, szelid fekete leány, jöjj hozzám feleségül. Aranyakat hozok neked a hegyekből. Légy az enyém s annyi pénzt adok, amennyit csak akarsz.

A leány ránézett a szegény horvát szomoruan kalimpáló karjaira s majdnem elnevette volna magát, ha meg nem látia szemében a becsületes tüzet, amely aranyosra gyújtotta körülötte a sötétséget és úgy reáitűzött, hogy szinte elállt a lélegzete. Nem is tudott ellentmondani neki; egy hét múlva szépen elbucszott az atyafiaitól és Andria felesége lett.

A kőtörő egy égbenyuló sziklán lakott. A fából és vályogból összerótt házikót mezelen hegyormok párkányozták s a csend állandóan olyan nyomasztó volt azon a vidéken, hogy Andria a tetőre egy szélkereplőt tűzött szórakoztatónak, csiripelő fa-madárnak. Maga

is többször félt ebben a kopár csendességben. Ember több napi járőföldre sem akadt. Mikor szürke hajnalban vállára vetette közüző csákányát és a fenyvesek között a vasuti töltés elé ment, sokszor megállt és ijedten hallgatta szive dobogását. Még egy madár se tévedt arra. A kietlen hegykatlanban egvedül a szive dobogott életet akarva, életért kiabálva. Ez elcsüggesztette. Este azonban, mikor hazament, ottthon találta az asszonyt és megvigasztalódott.

Tíz évig éltek így, szótlanul, szomoruan, egyhanguan. A kőtörő még soványabb és feketébb lett. Megöregedett. Legalább is hatvanöt évesnek látszott. Időközben három gyermeke született s a nyomor most már teljes erővel rázta a törpe hegyi viskót. Az asszony megfiózta az ebédet, a vacsorát, ettek, lefeküdtek és unták az életet, unták a munkát, unták egymást. Bianca örökösen fekete szoknyát, fekete kötöt és fehér bluzt viselt. A hegyi lakók lassanként fakóak, soványak, bizalmatlanok, érdesek és kegyetlenek lesznek, mert szirték szintelen egyhangúsága az embert is megkövesíti.

Esténként az asszony sandán tekintett az öreg emberre.

— Hol a pénz, öreg? Kihozta-e a pénzt, amit ígért? . . .

Andria kétségbeesetten vágta le a csákányát:

— Nem látod, hogy egész nap töröm a hegyeket? Nincs, nincs.

Az asszony nevetett.

— Menjen maga, vén ember. Becsapott. Tudtam, hogy megcsal . . .

Ilyenkor a kőtörő leült egy szikla peremére és lelógatta a lábait a szédítő mélységbe. A gyermekei — ép oly feketék és soványak, mint ő — éhesen visongtak a fehér sziklákon, mint a kövi sasok.

— Nézze a gyermekeit . . . Csupa piszok és rongy mindahány. Mit csináljunk velük? Nem szégyenli magát?

A kőtörő vállat vont.

— Miért nem szerez pénzt? — kinezta tovább az asszony.

— Nem lehet, nem akariák . . .

— Kik?

Az öreg összeráncolta a szemöldökeit és száraz ujjával a messzeségbe mutatott.

— Ők, a hegyek. A hegyek kegyetlenek. Hiába töröm a testüket a fejszémme, a körmömme, a homlokommal, visszavágnak, földre csapnak, összetipornak. Nem akariák.

— Buta beszéd — mondotta az asszony és ott hagyta.

A kőtörő maga köré gyűjtötte a gyerme-

Nagy Pál.
Sarkadi Ferenc.
Szűcs István.

IV. Piac-utcában.

Degenfeld József gróf.
Balkányi Miklós dr.
Márk Endre.
Jászi Viktor dr.
Popper Alajos dr.
Grósz Nagy Ferenc.
Csanak János.
Ifj. Horváth János.
Szöllős Dezső dr.

V. A Kossuth-utcában.

Dicsőfi József ref. lelkész.
Juhász Ignác ügyvéd.
Herczeg János tanító.
Kőrösi Kálmán dr.
Rochlitz Arthur bankhivatalnok.
Varjassy Imre kovácmester.
Pethő István tímármester (Timár-utca 40. szám.)
Kelemen Gábor gazda (Kigyó-utca 33. szám.)

VI. A Varga-utcában.

Jánosi Zoltán.
Eckstein Márk.
Révi Nándor dr.
Pálffy Gábor.
Poroszlav László.
Zelinger Ede.
Kovács József.
Gáspár Géza.

A szavazás rendje.

A választások a következő rend szerint folynak le:

I. kerület, Csapó-utca. Választ összesen hét tagot hat évre, egyet három évre. Választási elnök *Bárdos Géza*, helyettesei *Horváth János* és *Publig Ernő*. E választási helyiség a Csapó-utcai tűzoltóaktanya.

II. kerület, Péterfia-utca. Választ nyolc tagot hat évre. Választási elnök *Szabó Lajos*, helyettesei *Kertész Imre* és *Medgyesi Ferenc*. Választási helyiség a református gyház épületének tanácsterme. (Egyház-tár 17.)

III. kerület, Hatvan-utca. Választ kilenc tagot, nyolcat hat, egyet három évre. Választási elnök *Bacsó Dezső dr.*, helyettesei *Deutsch Sámuel*, *Györfy Aladár*. Választási helyiség a református egyház tanítói otthona.

IV. kerület, Piac-utca. Választ kilenc tagot, nyolcat hat, egyet három évre. Választási elnök *Fejér Ferenc dr.*, helyettesei *Hoffmann Sándor* és *Kertész János*. Választási helyiség a városháza közgyűlési terme, ahova a városházi nagykapun kell bemenni.

kei. Szeme sugárzott a félelemtől és erősen átölelte őket. Azután mesélt nekik a kőzaporokról, a hegyóriásokról, a vöröshasú, rém-arcú sziklákról, amelyek agyonütik az embert, ha közelébe mer félközni s maga is megijedt a mesétől. Az alacsony kunyhóban valami ismeretlen vallás babonája kísértett.

Mikor kiünn zengett az ég és villámok nyoritettek végig a völgyekben, az öreg sápadtan figyelt.

— Halljátok, a hegyek haragszanak . . . Fájt neki az asszony kegyetlensége. Nem is ült le a közös vacsorához, hanem vágott magának egy darab kenyeret és csendesen a sarokba kuporodott. Másnap azonban új kedvvel ment le a kő-pokolba. Ugy érezte, hogy most győzni fog és pénzt, sok pénzt visz haza az asszonynak. Lihegve, izzadva nekipirosodva csapta csákányát a sziklába, szemei szikráztak, lendülő karjai majdnem kifiamodtak, a gögös szirt azonban hideg csengéssel kacagta.

— Csak az asszony ilyen gonosz. Gondolta magában és tovább dolgozott.

Az ebédjét egyik porontva hozta ki, mert csak késő este ment haza, hogy ágyba dobja véres, öreg testét. Az arcán állandó verejték ült, mintha könnyek lepték volna el, beesett szemei nedves tűzben égtek, jóllehet nem sirt, nem is tudott sirni sohasem. Vágta, verte,

V. kerület, Varga-utca. Választ nyolc tagot hat évre. Választási elnök *Fráter Imre dr.*, helyettesei *Erdődy Lajos* és *Szentesi János*. Választási helyiség a Timár-utcai óvoda.

VI. kerület, Kossuth-utca. Választ nyolc tagot hat évre. Elnök *Szikszói Szabó László dr.*, helyettesei *Móricz Ferenc* és *Gál Ferenc*. Választási helyiség a városháza kistanácsterme, ahova a Kossuth-utcai kapun át kell feljárni.

A szavazások délelőtt kilenc órakor kezdődnek meg és délután 4 óráig tartanak, a mely időn túl szavazatokat nem fogadnak el.

A városi párt és a függetlenségi párt egyesült választási irodákat tart fenn, ahol a választók a választásokra vonatkozóan felvilágosításokat kaphatnak.

A Varga-utcai kerület választási irodája a Royal-szálló sörcsarnokában van.

Hazai a véderőről.

A képviselőház ülése.

Nevezetes napja volt ma a képviselőháznak. Hazai Samu honvédelmi miniszter mondott beszédet a véderőről. Beszéde nemcsak egy nagytudású katonáember szakszerű fejtegetése, hanem egy fölvilágosított magyar politikus szónoklata volt olyan tárgyról, amelyet minden apró részletében ismer és amelyet minden vonatkozásában magyar lélekkel és magyar szemmel vizsgál, de nem bezárkózott elmaradottsággal, hanem a rohanó élet parancsolta realizmussal.

Az ülésről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Napirendi vita.

Návay Lajos elnök fél 11 órakor megnyitja az ülést s az előterjesztések és iromnyok, valamint az interpellációk felolvasása után javasolja, hogy az interpellációk tárgyalására egy órakor térjenek át.

Lovászy Márton, valamint **Ráth** Endre tekintettel arra, hogy kilenc interpelláció van bejelentve, indítványozzák, hogy a Ház mar fél egy órakor térjen át az interpellációk tárgyalására.

Návay Lajos elnök készséggel elősméri, hogy kilenc interpelláció előterjesztésére egy órai idő kevés, miért is a maga részéről kivételesen hozzájárul Lovászy és Ráth indítványához, megjegyzi azonban, hogy már így is koncessziót tett az ellenzéknek, mivel Justh Gyula elnökele alatt mindig fél órával több volt a Ház az interpellációk előterjesztésére. (Helyeslés jobbról.)

tépte, csikarta az irigy köveket és egyhangu hegyi nótákat dudolt hozzá.

A hónap végén megint kétségbeesetten szólt a feleségéhez:

— Nincs pénz. Nem bírom, nem bírom . . .

— Istentelen ember kelmed, azért nincs közsőnet a munkájában.

Az öreg figyelt.

— Mondja, mikor volt templomba? — faggatta az asszony.

— Régen, Bianca, talán talán akkor, mikor veled mentem a paphoz . . . Igazad van, imádkoznom kellene.

Azzal kiment. A templomba indult, de tétozó, kimarjult lábai önkéntelenül is a hegyek közé vitték. A borus, novemberi alkonyat homályosan világította meg a völgyet. Andria csak ment, ment előre az alvó csendességben. Olykor kibukkant a szirtékből egy merev-füli, kő-arcu manó és lopva rásandított. Azután lenézett a szirtől. Egy fekete ruhás öregasszonyt látott, meggörnyedten, alázatosan, mintha nehéz köveket cipelt volna a hátán. A ruhája, csontos, gyökérszerű arca sziklaszínűnek látszott s lassan, tévedezve mászott előre, mint a hegyek porszinü férgé.

Andria szive elszorult s zavaros szemeiben valami babonás rajongás csillant meg. Szeretett volna megalázkodni, mint még soha s lement a völgybe, a hegyek feneketlen mély-

A Ház szintén hozzájárult Lovászy és Ráth indítványához. Következett ezután a véderőről

szóló javaslat tárgyalásának folytatása.

Mádi-Kovács János (Justh-párti) foglalkozik a katonai javaslatokkal s azt pénzügyi de meg nemzeti szempontból is teljesen elfogadhatatlannak tartja.

A honvédelmi miniszter beszéde.

Hazai Samu honvédelmi miniszter: Valahányszor e Házban közös ügyek és ezek között főleg katonai ügyek kerülnek tárgyalás alá, mindannyiszor nem annyira tárgyl részük, mint inkább közjogi és politikai vonatkozásuk szolgáltatja a vita anyagát. Az adott esetben, vagyis a midőn a véderőtörvényjavaslat főleg közjogi és politikai szempontból tárgyalatik, nagyon győnge szolgálatot tenne az ügynek magának, ha a vitában pusztán szakszerű felszólalásra szoritkozna. A nemzet létérdekeiről lévén szó, egyenesen kötelessége a kérdés egész komplexumába, tehát politikai vonatkozásába is belemenni.

Részletesen foglalkozik és történeti példákkal illusztrálja, hogy minő előnyei és hátrányai lennének az önálló magyar hadseregnek. Foglalkozik azokkal az óriási kötségekkel, a melyekkel egy külön hadsereg eltartása és különösen egy esetleges háboru járna. Oroszországnak a Japánnal vívott es 18 hónapig tartó háboruja, melyben az orosz eleintén kevéssel, de seregét folyton szaporítva, a végén 800.000 fővel vett részt, körülbelül 5.5 milliárd koronájába került. Ha tehát egy oly háborut veszünk a mi esetünkben alapul, mely csak egy évig tart s a melyben Ausztria és Magyarország az összes haderejét rögtönösen mozgósítja, egy cseppet sincs túlozva, ha a tiszta költségeket, s nem számítva a közgazdasági veszteségeket, ke-rek számban 10 milliárdra teszszük.

Ha a két állam a népességnek számáránya szerint állítja ki a hadseregeket, a költségeknek legalább 43 százaléka terhelne bennünket, mert hiszen a vezérleti és közigazgatósági hatóságoknak és bizonyos hadseregbeli intézeteknek kettős szervezete nem a sereg nagysága arányában, de aránytalanul drágítja a szervezetet.

Tehát körülbelül 1300 millió korona haramlanék reánk, ellenében a most esetleg a kvóta szerint fizetendő 3640 milliónak, ugy, hogy egyetlenegy ilyen háboru 660 millió korona tulkiadásba kerülne nekünk.

Ezek a háborus költségek és béke idején az önálló hadseregért és esetleg egy kisebb tengeri flottáért járó, a mostaniaknál aránytalanul nagyobb évi kiadások oly nyomasztóak lennének, hogy súlyuk alatt össze-

ségeibe. Körültekintett a szük kőskatulyában s a csupas szirtfalak, a csend, egészen megbénították. A völgy legfenekén térdre esett. Azt hitte templomban van. A jeges szelek vihorászva, örülten fütyültek s a tühegyes, karcsu szirtok úgy sivalkodtak, mint az orgonasípok. Mindenütt a hegyek, a kövek örülete lebegett.

Andria imádkozott.

Egy szikla felé fordult, amelynek egyik dudorodása az emberi szemre hasonlított és nézte, sokáig mereven nézte. Emlékeztetett ez a szirt a sörényes oroszlánra, meg a kartágóiak vicsorgó Dágon-bálványára is, de a körtörő ebben a pillanatban megértette, hogy az egyedülvaló, vért és életet kívánó köisten áll előtte és leborult a földre.

Imádtá a követ, az Istent.

Az asszony egész éjjel várta otthon. Hajnali három órakor végre valaki kopogott az ajtón.

— Te vagy az Pietro? — kérdezte mosolyogva Bianca.

— Én.

— Nem láttad az uramat? Még mindig nem jött haza.

— Nem is jön. A sziklák között holtan találtam meg.

Az asszony kinyitotta az ajtót, beengedte a daliás olasz legényt és elfújta a lámpát.

kellene roskadni. Szerinte az önálló hadsereg felállítása esetén Magyarországnak permanens harc jutna osztályrésül.

Örökös közgazdasági harcot kellene vívnia a fejlettebb és szükségképpen ipari exportra szoruló gazdaságok ellenében, melyek egyfelől nálunk erősebbek és ránk nyomást gyakorolnának, másodsor az östermelés termékeit — a mostani közlekedési viszonyok mellett — az oceánon túl elterülő, merhetlen nagy raktárból olcsón és gyorsan szerezhetik be.

Végül kéri a javaslat elfogadását. (Nagy éljenzés és taps.)

Elnök öt perc szünetet ad.

Szünet után áttértek

az interpellációkra.

Polónyi Géza a horátországi választások kapcsán arról panaszkodik, hogy a bár erőszakoskodik s üldözi személyes ellenségeit s az ellenfél sajtóját.

Az interpellációt kiadták a miniszterelnöknek.

Sümei Vilmos a kissármási földgáz kihasználása tárgyában interpellált, amire **Lukács László** azonnal válaszolt.

Végül **Lovász Márton Ada** községet ért elemi csapások tárgyában intézett kérdést a belügyminiszterhez, mire az ülés két órákor véget ért.

Borközraktár Debrecenben.

A Termény- és Áruraktár a városhoz.

Debrecen város gazdasági életére és üzleti forgalmára kiszámíthatatlan nagy fontosságú a debreceni *Termény- és Áruraktár részvénytársaság* által kezdeményezett *borközraktár*. Ha sikerül Debrecenben a borközraktárt létrehozni, akkor Debrecen az ország keleti része homoki bortermelésének természetes központja lesz, s hatalmas borpiacával és borvásáraitól milliókra menő forgalmat teremthet s Debrecennek és egész vidékének szőlőkultúráját a legmagasabb fokra fogja emelni. A borközraktár érdekében a termény- és áruraktár részvénytársaság a bizottsági közgyűléshez az alábbi beadványt intézte. Debrecen közgazdasági előrehaladása érdekében nagyon óhajtható volna, hogy a bizottsági közgyűlés ezt a városra olyannyira fontos intézményt hathatósan támogatná.

A beadvány itt következik:

Tekintetes törvényhatósági bizottsági közgyűlés!

Alig két évtized telt el azóta, hogy a filoxera pusztítása végveszedelemmel fenyegette a magyar szőlőművelést. Ez alatt az idő alatt a földművelésügyi kormány odaadó támogatása sok uttörő kísérletezés és kiváló szakemberek fáradságos munkája után kihevertük a filoxera pusztítását és kedvező években amyi és oly jó minőségű borunk terem, mint a filoxera előtt.

Államnak és magánosoknak együttes munkája eredményezte, hogy ma már ismét félmillió kat. holdnyi terület van beültetve szőlővel a szorosabb értelemben vett Magyarországon területén.

Bármennyire kívánatos volna is, hogy addig, míg az értékesítési viszonyok meg nem javulnak, a további telepítés szüneteljen, ez alig remélhető, mert még több százezer hold futó homok van Magyarországon, amely semmiféle mezőgazdasági kultúra mellett sem ad megközelítőleg sem olyan hozadékot, mint a szőlő. Az utolsó két évben nagyobb erővel fellépett peronoszpóra veszedelem ugyan még gondosabb védekezésre kényszerít, de a további telepítést ez a körülmény sem fogja megakadályozni.

Pedig már a meglévő telepek tulajdonosai is jogosan panaszkodnak, hogy szőlőik jövedelmezősége mindinkább csökken és problematikusá vált, aminek oka főképpen abban rejlik, hogy a termés értékesítése évről-évre nehezebbé lett.

A múlt év szeptember havában Szegeden tartott országos borászati kongresszuson dr. Lónyai Ferenc min. tanácsos, országos borászati

kormánybiztos, aki a földművelésügyi miniszter nevében nyitotta meg a kongresszust s beszédében a homoki szőlőművelés nagy közgazdasági jelentőségét hangsúlyozta, arra hívta fel a közgyűlés figyelmét, hogy a szőlőművelés hazánkban ma már azon a fokon áll, hogy annak további kiterjesztése — a kedvezőtlen borértékesítési és borfogyasztási viszonyok lényeges javulásáig — a túltermelés aggályait keltheti fel.

A kongresszuson az az általános felfogás alakult ki, hogy a mostani viszonyok között nem a termelés előmozdítása, hanem az értékesítés szervezése körül van a legtöbb tennivaló.

Mindenek előtt pedig arra van szükség, hogy minden borvidék exportra alkalmas borából nagy tömeg egyenlő minőségű bor álljon rendelkezésre, amelyből az exporteur mindig képes legyen a kívánt mennyiséget utána szállítani. Csakis így érdemes az exporteurnek nagy tőkebefektetéssel, a modern üzleti életben nem nélkülözhető nagy reklámmal és külföldi összeköttetések teremtésével egy bizonyos bortypust a külföldön bevezetni. Addig, ameddig az ilyen jól kezelt egyenlő minőségű borok nagy tömegben nem fognak rendelkezésre állni, addig a termelők pincéiben szét-szórtan levő különbözőképen és nem mindég a modern pincekezelés szabályai szerint kezelt borok csak nehezen találnak vevőre.

Ma annak a termelőnek, aki szüret közben nem adja el borát, amikor tapasztalat szerint még legnagyobb a kereslet, tisztára szerencsejáték, hogy képes lesz-e kiforrott és többször lefejtett borát még olyan árban is értékesíteni, mint amelyet szüretkor megkaphatott volna. Ennek oka, hogy az ilyen egyes pincékben elszórtan levő kiérett borokra ritkán van idegen vevő.

Ilyen módon a szőlőgazda, még ha pincéje és hordója van is, akkor is ritkán meri kockáztatni, hogy borát maga kezelje és csak többszöri lefejtés után adja el. A viszonyok kényszerítik rá, hogy már szüret előtt vagy szüret közben bocsássa áruba.

Fokozza még a bajt az, hogy egyszerre kínálják ekkor a termését majdnem minden szőlőgazda az országban. Óriási a fejetlenség, ellenőrizhetetlen hírek keringenek; a szüret nélküleg eredményéről megbízható adatok nincsenek, főképpen pedig nincsenek a vidéki termelők birtokában. Ha a kereskedők pár napig nem keresik fel az illető bortermelő vidéket, a kisebb szőlőgazdákat már aggodalom fogja el, hogy egyáltalában nem lesznek képesek borukat eladni és maguk lesznek kénytelenek ezt tovább kezelni. Ez az aggodalom, amely nem subjektív érzés, hanem nagyon is megindokolt, azon kellenetlen tapasztalatok folytán, amelyeket már a legtöbb termelő tett a borok házi kezelésénél, a döntő momentum rendszeren a termelőnél, hogy borát odaadja minden, csak félig-meddig elfogadhatónak látszó áron. Ezek a borok többnyire osztrák borkereskedők pincéibe kerülnek, ahol azok gyengébb minőségű osztrák borokkal keverve, osztrák, vagy felemás osztrák-magyar elnevezés alatt kerülnek forgalomba és egyáltalában nem szolgálnak a magyar bor renoméjának az emelésére.

Ezen a helyzeten még az sem változtathatna, ha minden bortermelőnek elegendő pincéje, hordója és ami még nehezebben volna elérhető: elegendő szaktudása volna a borok kezelésére, mert a mostani viszonyok között a különböző szét-szórtan levő pincékben még a jól kezelt, többször lehuzott borokért is ritkán kínálnak olyan árat, amely érdemessé tenné a nagy kockázatot és a nagy tőkebefektetést.

Ezen az állapoton más nem segíthet, csakis a *borközraktárakkal kapcsolatos borvidék megteremtése*. Ha az ország több bortermelő vidékének központjában borközraktárak keletkeznek, akkor megoldást nyer a magyar bor értékesítésének ügye. A vidék bortermelői, még a kis gazdák sem lesznek kénytelenek a borukat szüret közben eladni, hanem ott elhelyezhetik, kölcsönt vehetnek fel rá és szakértő pincemesterrel kezeltehetik azt, amely ily módon egy helyen nagy tömegben

kitűnően kezelve, s vasuti vágánnyal bíró közraktárból mindig talál jó vevőre.

A borközraktárakban fog kialakulni egy-egy vidéknek az az *egységes típusú bor*, amelyet az exporteur örömmel vesz meg, ha tudja, hogy ugyanazt a minőséget ott mindig feltalálhatja. Csakis akkor foghat hozzá az exporteur, hogy külföldön egy vidéknek a borát nagyobb áldozatok árán bevezesse, ha tudja, hogy van egy ilyen borközraktár, amelyben azt a bortypust mindig újból megtalálja.

A borközraktárnak a jótékony hatását pedig nemcsak az a szőlőgazda fogja megérezni, aki borát ott elhelyezi, kölcsönt vesz rá és a bort borközraktár után értékesíti, hanem meg fogják érezni a vidék összes szőlőgazdái, mert ily módon senki nem lesz többé abban a kényszerhelyzetben, hogy szüret közben borát bármily alacsony áron is eladja. A borközraktárt pedig idővel igénybe fogja venni még az a termelő is, kinek saját pincéje és saját hordója van, hogy bortermelésének legalább egy részét itt helyezze el, azzal a számítással, hogy a kereskedő az itt megismert és a többivel együtt az odahaza levő borát is megveszi. A borközraktárban alkalmazott szakértő pincemester pedig hozzájárulhat az egész vidék borkezelésének javításához.

De nemcsak a termelőnek, hanem a *fogyasztónak is nagy hasznára lesznek a borközraktárak*, mert jóminőségű borokat nagy tömegben kevesebb kezelési költséggel lehet borközraktárak után piacra hozni, mint a magánpincék után s ez a fogyasztás alá kerülő bort lényegesen olcsóbbá teszi anélkül, hogy a termelő jövedelmét egy fillérrel is csökkentené.

A homoki bortermelés elterjedése óta az ország egyik legfontosabb borvidéke Debrecen körül terül el: Hajdu, Szabolcs és Szatmárvármegyék homoki bortermelése ide gravitál úgy, hogy ma már *30.000 kat. hold szőlő van Debrecen közelében, amelynek évi termelése csak 10 hl. átlagot véve: 300.000 hektolitert tesz ki.*

Ha Debrecenben, ennek a nagy bortermelő vidéknek a központjában borközraktár létesül, akkor itt egységes bortypus fog kialakulni, amelynek kedvéért az exporteur idejön és szükségletét állandóan Debrecenben fogja beszerezni.

Ez a borközraktár az egész 300.000 hl.-nyi termésnek a jobb értékesítését fogja lehetővé tenni, részben az export fejlesztése, részben a jobb borkezelésnek modern eszközök után való bevezetése és jobb példaadás által, részben pedig az által, hogy a borközraktár közelében a bort feldolgozó gyárak fognak keletkezni.

Mi ezen kérdéssel huzamosabb idő óta foglalkozunk, de alapos számítások arról győzték meg, hogy a borközraktár — mint üzleti vállalat — rendkívül nagy kockázattal jár.

Semmiféle kultúrnovény termelése sem függ annyira az esélyektől, mint a szőlőé. Egy jó év után 3—4 rossz esztendő következhetik. A bortermelők eleinte nehezen lesznek rábirhatók a beraktározásra, amikor maguknak elegendő hordójuk van. Számítani kell azzal, hogy hosszú ideig csak a bőtermésű években lesz nagy mérvű beraktározás. A raktárdíj sem lehet magas, mert az új bor és a kiforrott bor közötti árkülönbséglet normális években oly csekély, hogy az apadás és a kamatvesztés számításba vétele mellett a bort nagyobb raktárbérrel megterhelni lehetetlen.

Az 1908-ik év, amikor megfelelő hordók és pincék hiányában sok százezer hektoliter bor romlott el, megmutatta, hogy mily nagy nemzeti vagyont lehetett volna megfelelő mennyiségű borközraktárral megmenteni, — amde ezt követő 2 rossz boresztendő tapasztalata minden vállalkozási kedvet lelohasztott és nagy óvatosságra int.

Debrecenben, ahol egy nagy borvidéknek természetes központja van, a honnan a galíciai és bukovinai tömeges borszükségletet legkönnyebben ki lehet elégíteni és az export megfelelő szervezésével a debrecenvidéki szőlőtermelőknek nagy jövedelmezőséget bizto-

sítva, a nemzeti vagyont hathatósan gyarapítani, — a borközraktár létesítésének minden előfeltétele meg van.

A közérdeket szolgáljuk, amikor a *debreceni borközraktár létesítésére a kezdeményező lépéseket meglesszük* s hivatkozással a tekintetes törvényhatósági bizottsági közgyűlés ez évi 123—1911. bkgy. sz. alatt egyhangulag meghozott abbeli határozatára, hogy egy Debrecenben létesítendő borközraktárt megfelelő támogatásban fog részesíteni, tisztelettel kérjük a tekintetes törvényhatósági bizottsági közgyűlést:

méltóztassék a telepünk előtt elterülő mintegy 1000—1200 négyszögölnyi pusztai földterületet, amelyet egyfelől a homokkerti most megnyitott új utca, másik oldalán a mályi fele vezető út határolnak, *megfelelő méltányos vételárban borközraktár céljaira nekünk eladni és mi azon olyan befogadási képességű borközraktárt építünk, aminőket az állam most több vidéki városban olyanformán épít, hogy a városok ingyen telket és téglát adnak.*

Midőn még megjegyezni bátorodunk, hogy a debreceni Termény és Áruraktár részvénytársaság megalakulásakor a tekintetes bizottsági közgyűlés a most pénzért kért terület díjtalan átengedését helyezte volt kilitásba s midőn megjegyezni bátorodunk, hogy az elmúlt tavaszon mi az új homokkerti utca céljaira 600 négyszögöl földet, négyszögölenként 6 koronájával adtuk át a nemes város részére, tisztelettel kérjük, hogy az ár meghatározásánál egy részt ezen most elmondott körülményekre, másrészt a borközraktár nagy fontosságára méltóztassék tekintettel lenni.

Alázatos szolgálói:

Debreceni Termény és
Áruraktár részvénytársaság.

Véres lakodalom.

Lelőttek egy embert.

Ma délután a Láng dr. Kossuth-utcai szanatóriuma előtt egy paraszt szekér állott meg, melyen emeletnyi magas, puha pihés ravatalon egy súlyosan sérült ember feküdt, akiben egy golyó olyan sebet lőtt, hogy talán mire ez az irás napvilágot lát, már csak a menyekből fogja elolvashatni szomorú elmulásáról szóló krónikát.

Csordás Mihály jómódu bökönyi parasztagazda tegnap egy lakodalomban vett részt, ahol vidám zene, meg jó bor mellett mulatoztak a falu legjobbjai. Ugy éjfél után a fiatalság táncba fogott, az idősebbek, így Csordás Mihály is, kártyához ültek és forgatták az asztalon az ördög bibliáját. A szerencse azonban változó s akit elkerül, hiába változtatja az osztást, cseréli meg a helyet, nem mosolyog felé Fortuna istenasszonya.

Pelen György gazdának is rosszul járt a lap s majdnem minden játszmat elvesztett Csordás Mihálylyal szemben.

— Mégsem lehet az, hogy ez a játék igazságos legyen! — ugrott fel a veszteség által felizgatott Pelen.

— Tán csalók?! — vágta vissza Csordás.

— Nem tudom!

— Hát tudja kend!

— Nem tudom?!

S szóról-szóra érte egymást a gyanu, a bántó kitétel. Hiába lépett közbe a jelenvolt násznép, ez a két ember, mint két dühös tigris, állott egymással szemben s csak alkalmat várt, amikor ismét összecsapasson egymással.

Ez az alkalom nem is késett soká.

A menyasszonytáncra

került a sor, amelyre úgy Csordás, mint Pelen, akik násznagyok voltak, jelentkeztek. És pedig mindegyik a maga jussát köveicite. A rend és a béke felbomlott a házban, két részre szakadt a lakodalmas nép és pillanat alatt olyan tumultus támadt a teremben, mintha a tripoliszi harctéren állott volna egymással szemben két ellenséges tábor.

— Üsd, vágd, nem apád! — lett a jelző s előkerültek nemesak a fütykösök, de a revolverek is. Csordás Mihály vérben forgó szemekkel állt szembe Pelen Györggyel, a ki öklében egy hatalmas palackot szorongatott. Pár pillanat és a palack Csordás fejének irányozva, célt tévesztve vágódott a falnak. Nem talált. Most Csordáson volt a sor, felemelte a kezét, hogy lesujtson ellenfelére, de mielőtt az ütés erőt kapott volna, hatalmas dörrenés rázta meg a nászházat s Csordás Mihály lövéstől találva,

halálos sebből

vérezve, bukott a földre. Pelen János 17 éves suhanc hátulról, oroszva lőtte le.

— Pelen János — mondja egy szemtanu — a Pelen György testvéröccse, mikor látta, hogy Csordás bátyjára emeli a kezét, még mielőtt valaki megakadályozhatta volna, előrántotta revolverét és hátulról, közvetlen közelből Csordásra sütötte azt.

A golyó a hátán ment be és azonnal lehanyatlott a földre. Persze, a lakzának vege lett, Csordást ágybafektették, Pelen Jánost pedig a csendőrök vitték el.

Láng dr., a debreceni szanatórium jeles tulajdonos-főorvosa a súlyosan sérült embert ma tüzetesen megvizsgálta és konstataulta, hogy a seb halálos, segíteni nem lehet. A golyó a gerinc-csatornában akadt fenn s az egész bordázatot szétzúzta. Azonfelül agyhártyagyulladás is megtámadta a súlyos beteget.

A kicsi menet reményvesztve indult vissza Bökönybe. A kocsin utolsót sóhajtogatott egy halálra sebzett ember, akit egy meggondolatlan tacsó golyója szakított el a családi boldogság küszöbéről, hol felesége és kicsi gyermekei hullatják érte a felszárihatatlan könnyeket! . . .

— Meglőtték az apámat! — mondja gyermekes tudatlansággal egy öt-hat éves leányka.

— Kivették a falatot a szánkából! sirja száraz szemmel egy összetört asszony, aki már tisztában van azzal, hogy mindent elvesztett.

— Imádkozzál gyermekem. Miatyánk, Istenünk, ki vagy a menyekben . . .

— Este van már édes anyám,

— Éjszaka. És nem is lesz többé hajnal . . .

(gy. zs.)

IRODALOM.

A Csokonai-kör irodalmi vacsorája. November 17-én a Csokonai emlékének szánt ünnepi felolvasó ülés után irodalmi vacsorát rendez a Csokonai-kör az Arany Bika cukrásztermében. Ez a barátságos összejövetel szintén már hagyományossá lett a Csokonai-kör életében; ilyen alkalommal találkoznak a kör vezető emberei, valamint a városban élő írók és irodalombarátok a fehér asztalnál és nem egy szép eszme került

ilyenkor felszínre s jutott közelebb a megvalósuláshoz. A debreceni Arany-Petőfi szobor gondolata is hasonló összejövetele születt meg. — A holnapi irodalmi vacsora este 8 órákor kezdődik s az elnökség ezúton is felhívja reá az érdeklődők figyelmét.

Csonka Gyurka, az új Megváltó

Aki a vérpapot kívánja.

Legyen szabad elmondanunk egy politikai pletykát, amely bár nem új, mégis hozzátartozik ahhoz a nagy bibliai történethez, mely most van keletkezőben, hogy egy új Messiás születését, életét és küldetését adja tudtul bölcseknek és irástudatlanoknak.

Nagy György akkortájt kezdett felkerekedni az országházba, ahol a legszélsőbb fantasztikusok kicsiny csoportjában ő volt a legkisebb. Így aztán természetes, azt hitte, ha nincs jelen valahol, ott a magyar nemzet sem lehet méltóan képviselve, mert az ország akaratát az ő távollétében nem lehet — teljes.

Történt pedig egy szép napon, hogy a nagyságos követ ur lemaradt a vasutról s nem érkezhett a Házba az ülés megnyitásakor.

— Mi lesz most a hazával? — sóhajtott fel aggodalommal a homok nélkülözhetetlen fiatal óriása. — Mit csinálnak nálam nélkül szegény képviselőtársaim, mit csinál az ország millió proletárja és előkelő intézősége. A minisztertanács hogy fog összeülni, az elnök elnökölni, a szónokok szavalni, ha végig süvölt a házon a szomorú hír:

— Nincs itt a Gyurka!

S nemes szívében legott támadt az önfeláldozás és a sürgönyhivatalban leróva a hazátárára szánt filléreit, ezt a nagy apostoli kijelentést táviratozta a — *hazának.*

— Ne nyissátok meg a parlamenti tanácskozást, mert lekéstem. Nem szeretném, ha az országgyűlés távollétében — *csonka* maradna.

Ez a nagy történelmi esemény arany betűkkel van beírva a nemzet életének a könyvébe.

Pár hó múlva azonban a nemzet ismét jegyzett valamit a történelem lapjaira és Csonka Györgynek kitette a szűrőt a törvényhozás házából.

Ekkor emberünk megfürdött az apostoli dicsőség lángjában s „*mártyr*”-botot fogva kezébe, mint Hódmezővásárhely koronázatlan királya, vonult Kun Béla városába. — nevezett — *támogatására.* Azt mondják ez sikerült is neki, mert legközelebb Kun Bélát a képviselőválasztáson ő fogja — *megbuktatni.*

Ezt pedig igen tapintatosan úgy éri el, hogy a parasztot bevezeti a mennyeknek országába s valahol a hódmezővásárhelyi piacon, egy kupica törköly, meg egy rövid szivar alapos kitanulmányozása után, kihirdeti nekik a — *magyar köztársaságot.*

Elnöknek megválasztja magát, alelnöknek a felsővégi olvasóköri elnökét Tokás Istvánt és *Pacsirta* Péter uraimkat. — Előbbi pénzügy, utóbbi belügyminiszter tárcával, szimbolumái: annyi lesz a pénz az új országban, hogy még a legsóványabb embernek is megnő a tokája s úgy élhet szabadon, mint „*az pacsirta az feketé földön.*”

Másnap már ország-világ előtt proklamálja is az „*új honalapítás*”-t s magát és az országát a hazai törvények hatályán kívül helyezi. Mikor aztán az ügyész kezébe veszi a törvénykönyvet és a honi atlaszt és ezzel magyarázza, hogy Hódmezővásárhely „*annektálása*” a nagyhatalmaknak bejelentve nincs és így nem lehet abban a kellemes helyzetben, hogy ezt tudomásul vegye. Csonka György „*baljóslatulag*” sóhajt fel s a *Desmoulin* Camille tüzeleke száll belé, mondván:

— Harminckét éves vagyok, baljóslatu életkor *megváltó eszmék* harcosaira nézve, mert életkora a sans-culott Jézusnak, midőn

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szappana.

meghalt. Szent örömmel vállalom a halált, a **vérpádot!**

S a hódmezővásárhelyi piacon neki gyűrűköt az első „polgártárs” és kimondja a fogadalmat:

— Mi is vele halunk!

Csonka Gyurka pedig a hősök s mártýrok tüzével dörög a Kun Béla választóinak fülébe:

— Tisztán, egyenest megyek azonban ezután is a magam útján, ki nem térek senkinek s ha a legközelebbi követválasztás alkalmával polgártársaim bizalma megint odaállítana a képviselőség mártýr-helyére, szemébe vágom akkor is a hatalomnak:

— Nem elég volt a legutóbbi *nyolc nap*, melyet királyi kegyelem után sem tudtam *lekunyorálni*, újból a börtönbe akartok juttatni?! — Oh, nemzetem, köztársaságom, elővend még a te országod, a *Desmoulin*s Camille országá, amikor *nyaktóló alatt* vérzenek, akik ma ítéleznek. Én azonban akkor is itt fogok állni a „*közbizalom*” képviselőjében. Éljen a „*Magyar Köztársaság*”, melynek én vagyok elnöke, ilnőke és — *állnoka!* . . .

Mondjunk rá, egy: „Uram bocsásd meg”-et! . . .

Conferencier.

A népszámlálás eredménye.

(Debrecen a negyedik város. — Hajdú városok és községek a tízezres statisztikában.)

A hivatalos lap mai száma teszi közzé a múlt évi népszámlálás adatait a tízezer léleknel népesebb városokat és községeket illetőleg. Ezekből az adatokból megtudjuk, hogy Budapestnek a múlt népszámláláskor 880.371 lakosa volt, a katonasággal együtt. A népszámlálás adatai szerint Budapesten 16.636 katona tartózkodik.

Budapest után első helyen jön népesség tekintetében Szeged 118.328 lakossal, amelyből 3022 katona. A harmadik legnépesebb város Szabadka 94.000, a negyedik pedig Debrecen 92.729 lakossal. Sorban következnek ezután Pozsony 78.223, Temesvár 72.555, Kecskemét 66.834, Nagyvárad 64.169, Arad 63.166, Hódmezővásárhely 62.445 s Kolozsvár 60.808 lakossal.

Ötven- és hatvanezer között lévő lakossága már csak két városnak van. Ezek Ujpest 55.197 és Miskolc 51.459 lakossal. Negyvenezeren felüli lakossága van Pécsnek: 49.822, Fiuménak 49.806, Győrnek 44.300, Kassának 44.271, Békéscsabának 42.599 (a legnépesebb nagyközség) és Brassónak 41.056.

Harmincezeren felüli városok: Nyíregyháza, Székesfehérvár, Kiskunfélegyháza, Makó, Szatmárnémeti, Cegléd, Sopron, Ujvidék, Nagyszében, Szentes, Erzsébetfalva, Szombathely, Zombor, Kispeszt.

Hajdumegyének mindhárom rendezett tanácsu városa, azonkívül három nagyközsége szerepel a tízezres helységek statisztikájában, még pedig a következő számokkal:

Hajduböszörmény	28.159
Hajdunánás	16.781
Hajduszoboszló	16.093
Püspökladány	12.585
Balmazújváros	12.472
Hajdudorog	10.468

Hajduböszörmény a 38-ik, Hajdunánás a 74-ik, Hajduszoboszló a 78-ik, Püspökladány a 106-ik, Balmazújváros a 109-ik és Hajdudorog a 137-ik helyet foglalja el a tízezres statisztikában, amelyet a 146-ik helyen a szabolicsmegyei Kisvárdai nagyközség zár be 10.019 lakossal.

Horvátországban Zágráb a legnagyobb város 79.038 lakossal, utána Eszék következik 31.388 lakossal. Még hat város szerepel Horvátországból a statisztikában 17—10.000 lakossal.

Kossuth Ferenc születésnapja

Justh Gyula volt az első üdvözlő.

Tegnap általános meddőbenést keltett és elítélést hívott ki a Just-párt ama viselkedése, amely miatt a Kossuth Ferenc születése napjára tervezett bankett elmaradt. — Amikor ugyanis Justhék látták, hogy a banketten még a kormány is részt fog venni s az ünneplés nagy méreteket ölt, azt megakadályozták.

Elsőbben azért, hogy a kormány részvételével meghiusultnak látták abbéli törekvésüket, hogy a Kossuth-párt egy részét még erősebben összekovácsolják a Justh-párttal és ha lehet, megbontsák a Kossuth-pártot; másodsorban megakadályozták féltékenységből, nehogy Kossuth Ferencnek és pártjának politikai sulya és jelentősége növekedjék az ország és Bécs előtt. Justhék kiméretlen és nevetlen viselkedése Kossuth Ferencet is annyira bántóan érintette, hogy ő maga volt, aki a bankettet leintette.

Ma azután, amikor a 70 éves Kossuth Ferenc a Házba lépett, minden oldalról éljenzéssel fogadták s mindenki sietett őt ünnepelni. Ekkor Justh Gyula az első volt, aki Kossuth Ferenchez lépett s — a tegnapi viselkedés után — így szólott hozzá:

— Kívánom, hogy egészségben érd meg azt a kort, amelyet édesatyád ért el a hazád javára. Fölkerestelek volna már reggel, de nem akartam *e szürke ruhában* megjelenni nálad.

Kossuth Ferencet láthatóan kellemetlenül érintette az üdvözlés, amelyre így válaszolt: — Köszönöm a szíveskedését. De olyan nagy ur vagyok én, hogy csak feketében lehet előttem megjelenni?

Mire Justh Gyula a következő kitéréssel akarta enyhíteni viselkedésének élet:

— *Igen nagy ur vagy mindnyájunk szívében.*

E jelenet után *Khuen-Héderváry* Károly gróf miniszterelnök, *Lukács* László pénzügyminiszter, *Székely* Ferenc igazságügyminiszter, *Hazai* Samu honvédelmi miniszter és *Serenyi* Béla gr. földművelésügyi miniszter személyesen fejezték ki jókívánásaikat. Az üdvözléseket Kossuth Ferenc meghatottan köszönte meg s így szólott:

— Most már igazán sajnálom, hogy a bankettet meg nem tartjuk, mert azt hiszem, jól sikerült volna.

Kossuth Ferencet még a Házban fölkerestette *Bárczy* István, a főváros polgármestere és *Rákosi* Jenő főrendiházi tag, akik szintén melegen üdvözlözték.

EGYESÜLET.

— **Szegény gyermekek felruházása.** A szegény gyermekek felruházására alakult „Polgári Asztaltársaság” e hó 18-án tartja meg a Dréher-söröcsarnok összes helyiségében Magyar Imre és fia zenekara közreműködésével felruházó estélyét és tisztújító közgyűlését. A gyermekek felruházása délután 5—8-ig tart. Este 8 órakor társasva-

csora lesz étlap szerint. Vacsora után tánc lesz. Belépő-díj nincs, szíves adományokat azonban a jótékony célra való tekintettel szívesen fogad és hírlapilag nyugtázza az elnökség. Szíves pénzajándékokat Markus Ernőhöz kell küldeni a Dréher-söröcsarnokba.

Színház és művészet.

A színház műsora:

CSÜTÖRTÖK: *Bányamester*, operett. (Uj betanulással, C. bérlet.)

PÉNTEK: *Ocskai brigadéros*, színmű. (A. bérlet.)

SZOMBAT: *Bányamester*, operett. (B. bérlet.)

VASÁRNAP: *Három feleség*, operett.

A *Bányamester* reprize. Holnap, csütörtökön este Zeller Károly hírneves és kedves operettjének lesz a reprize, melyre már napok óta lázas szorgalommal készül az énekes személyzet Kassay Károly rendezése mellett. A szép zenéjű és pompás librettóval bíró operett gondos előadásban kerül a színpadra. Zilahyné S. Vilma, Borbély Lili, Falussy, Kassai, Solti, Ligeti, Dési és Máthé játszanak benne nagyobb szerepeket. Az előadás iránt szép érdeklődés mutatkozik.

Ocskai brigadéros. Pénteken Herczegh Ferencnek az Ocskai brigadéros című színműve kerül felelevenítésre, melyre Thury Elemér rendezése mellett szorgalmasan készül a drámai személyzet. Az Ocskai brigadéros hosszabb pihentetés után kerül most a debreceni színpadra s tekintve azt, hogy Herczegh Ferencnek e gyönyörű darabja elsőrangú szereposztásban kerül műsorra, bizonyosra vehető, hogy a darab iránt meleg érdeklődés lesz.

Vasárnap délután. Vasárnap délután mér sékelt helyárrakkal 3 órai kezdettel a *Három feleség* című operett kerül színre. Lehár e kedves zenéjű operettjének előadásához a színháznál előre lehet jegyet váltani.

Boszorkány. Sardou Viktor leghatásosabb darabját eleveníti fel az igazgatóság vasárnap este. A darabnak cselekménye tudvalevőleg a spanyol inkvizíció érdekes korába esik és színesen rajzolja egy mór nő szerelmét egy fiatal spanyol lovag iránt. A fordulatokban rendkívül gazdag mese, a rompas történelmi háttér, a hatásosnál hatásosabb jelenetek sorozata biztosították mindenütt a darab fűneménves sikerét és így a színház vezetősége helvesen vél cselekedni, midőn sok évi pihentetés után újra műsorába veszi fel ezt a világhírű színművet. A címszerenét T. Csige Böske játsza, míg partnere Thury Elemér lesz, ki a darabot is rendezi. A többi főszerep Kemény, Szilágyi, Bérczy, Falussy, Désy, Kelemen, Uti Gizella, Papp Etel és Császár Kamilla kezében van.

A *Bonbonniere* áldozatkész igazgatósága a novemberi második félhónapra olyan világvárosi műsort állított össze, amely minden igényeket kielégít. A főattrakció, amely egész Európában mindenütt szenzációt keltő mutatványával, csodás díszleteivel ámulatba ejti a közönséget, a 3 Emerson, nagy „sketch az uszodában” excentrikusok, akik innen szerződtek a fővárosba. Szenzációs attrakciók még: Les Figinis, a legegységesebb akrobaták, a szépségdíjjal kitüntetett „4 édes leányka” tánc ensemble, Gabrielle Sylvani nemzetközi táncosnő, a világhírű Feritta quartett, Sisters Jellaw's angol ének és táncosnők, Csabai Zsófi, a Royal orfeum primadonnájának meghosszabított vendégjátéka. Az állandó tagok: Sziklai, a házikomikus, Ihász Gizi, Révész új magánszámokkal. „A zongoratanár” kacagtató bohózat ujdonság. E műsor kommentár nélkül fényes bizonyítéka a Bonbonniere nivójának. Jegyek előre válthatók Antalfynál.

Csak a

minőség

rövid lett
világhírű
a valódi

PALMA

kaucsuk-cipősarok

A higienikus
Palma kaucsuk
ágybetét
Minősége elsőrangú.

HIREK.

— **Debrecen város közgyűlése.** E hó utolsó napján tartja meg a város rendes közgyűlését, amelyen sok és fontos ügyet fog tárgyalni a törvényhatósági bizottság. — A közgyűlés elé kerülő ügyek előkészítését e hó 21-én, kedden folytatja a jog- és pénzügyi bizottság.

— **A görög király Bécsben.** Bécsből jelentik: György görög királyt Schönbrunnban fogadja öfelsége. Itt azt a hírt kolportálják, hogy a görög király látogatása Ferencz József öfelségénél az olasz-török háborúval kapcsolatos s nagy jelentőségű a jövő fejleményeire.

— **Az egyetem és a tüdőbeteg szanatórium.** Ma délelőtt Debrecenbe érkezett Korb Flóris, akit az egyetem tervezésével bízott meg a kultuszminiszterium. — A műépítész egyetemi tanár ma Kovács József polgármester és Borsos József főmérnök, Kenézy Gyula dr. udvari tanácsos kíséretében kiment a Nagyerdőbe, ahol megtekintették az egyetem céljaira kijelölt területet, amelyet Korb Flóris lejtmezezni fog. — Ugyanakkor megsejmelte Lukács György volt miniszter a tüdőbeteg szanatórium helyét, amelynek telke az egyetemtől északra fekszik, míg nyugatra a kórház épületei fognak emelkedni.

— **Orosz György és Buttykay Tibor párbaja.** A debreceni előkelő társaság két jól ismert tagjának kardpárbajáról értesít bennünket fővárosi tudósítónk. Az ellenfelek csicserei Orosz György cs. és kir. kamaras honvédhuzár őrnagy és Buttykay Tibor, akik ma délelőtt a Fodor-féle vívőteremben hárdpárbajt vívtak. A párbaj feltételei voltak: harc végkimerülésig nehéz lovassági kardokkal, bandázs nélkül. Orosz György és Buttykay Tibor kétszer csaptak össze. A második összecsapásnál Buttykay kardja lapjára fordult s így Orosz György jobb karján erős lapos vágást kapott, amelytől karja ugy elzsibbadt, hogy a párbajt be kellett szüntetni. A párbajnál Orosz György segédei voltak: Johnny László és lovag Ybl Miklós huszárfőhadnagyok, Buttykay Tiboré: Fiscen Ernő és Horthy Béla. A párbajra összeszoklás adott okot.

— **A pápa az állami bíróságok ellen.** Rómából táviratozzák, hogy a pápa új „Motu proprio” kezdetű enciklikát bocsátott ki, amely szerint az állam törvényszékei nem illetékesek a római katolikus egyház lelkeskedő papsága fölött s világi bíróság nem ítélhet katolikus pap fölött a Szentszék engedelmével. A rendelet kemény szavakkal itéli el azokat a hajszákat, amelyeket legutóbb az állami törvényszékek katolikus papok ellen indítottak és átokkal fenyegeti meg azokat az államokat, amelyek ezentúl az anyaszentegyház legfőbb hatóságának engedelmével a bíróság sorompója elé katolikus papokat állítanak.

— **Debrecen város mint virillista.** Debrecen város mint jogi személy legtöbb adót fizetője Nyírmárton falvának, Hajdusámsoniak és Hajduszovátnak. Az 1886. évi XXI. törvénycikk értelmében e helyeken megbízták által érvényesítési jogát, így Nyírmártonfalván s Hajdusámsonban Magoss György dr. főügyész, Hajduszováton Csóka Sámuel tanácsnok képviseli Debrecen városát.

— **Egy debreceni honvédhadnagy hirtelen halála.** Szalánczy István m. kir. honvédhadnagy tegnap este hirtelen rosszul lett és a hirtelen előhívott orvosi segély dacára, ma délben bélvérzésben meghalt. A 32 éves fiatal, tehetséges és szép jövő előtt álló katonatiszt tragikus halála általános és mély részvétet keltett, mert Szalánczy a debre-

ceni társadalomnak igen szimpatikus és kedvelt tagja volt.

— **A debreceni női kereskedelmi iskola segélye.** Debrecen város törvényhatósági bizottsága a kereskedő társulat által tartott női kereskedelmi iskola építéséhez 10.000 koronát egyszersmindenkorra, szükségleteinek fedezésére pedig 3000 korona évi segélyt szavazott meg. A belügyminiszter értesítette ma a város tanácsát, hogy a segélyekre vonatkozó határozatot jóváhagyta.

— **Karagyorgyevics Helén hercegnő hozománya.** A „Vossiche Zeitung” belgrádi értesülése szerint a szerb kormány előterjesztést tett a szkupstinának, hogy Helén hercegnőnek, Konstantinovic János nagyherceg nejeének részére másfél millió dinárt szavazzon meg hozományképpen. Az államtanács elnöke: Pasics Miklós ezzel szemben csupán egy millió megszavazását indítványozza.

— **A színház tolvaja.** Tegnap éjjel két fiatal, paraszti öltözetű ifjú jelent meg a „Bonbonnier”-ben és annak rendje és módja szerint lefizette a belépődíjat, hosszú nyaku flaska bort rendelt és a legavallérosabban adta a borralalót. Hortobágyi Ernő rendőrfőalmazónak szemet szurt a két szokatlan vendég és igazolásra szólította az ifjakat, a kiket később elő is állított a kapitányságon. Itt kiütött, hogy a nagyobb fiut Szolnoki Lajosnak hívják, színházzsolga, aki takarítás közben felfeszítette a színházi pénztárt és onnan 2 koronát ellopott. Később találkozott össze Lakatos Dezső barátjával, akivel Szolnoki Imre kereskedő, bozzai telepi lakására ment, ahol 20 koronát együtt loptak. — Mindkettőt fogva tartották.

— **Egy többszörös milliomos kivégzése.** Londoni lapok jelentik Newyorkból, hogy Henry Clay többszörös milliomos bankárnak kegyelmi kérvényét, akit feleségének meggyilkolása miatt halálra ítélték, Taft elnök elutasította, minek következtében a kivégzést e hó 24-én végrehajtják.

— **Az állomásfőnök tragédiája.** Temesvárról táviratozzák: A pészaki vasúti állomás főnöke tegnap este vendégül látta Darabos Géza nyerői állomásfőnököt. Vacsora után Darabos egy hajtányon ment haza. — Nyílt pályán találkozott egy teljes sebességgel haladó személyvonattal. Későn vette észre a veszedelmet s nem tudott kitérni. A személyvonat mozdonya a hajtányt teljesen összezúzta, Darabost pedig halálra gázolta.

— **Elpusztult egy gyilkos.** Már talán csak kevesen emlékeznek arra a rablógyilkosságra, mely Debrecenben 1896. évi június nyolcadikán ment végbe, amikor Nyári József 20 éves kocsis rablási szándékkal botal leütötte, majd meg is fojtotta Bot Mária 67 éves borjúhus kereskedőt. A debreceni kir. törvényszék azért Nyári Józsefet életfogytig tartó fegyházra ítélte, melynek kitöltése véggett Szamosújvárra szállították. Ma azt jelentették a debreceni kir. ügyészségnek, hogy nevezett rab Állam-pusztán 35 éves korában elhalt.

— **Két leány tragédiája.** Bécsből jelentik, hogy ott nagy feltűnést kelt két fiatal leány öngyilkossága. Proksch Rudolf dr. ügyvédnek Vilma nevé 15 éves leánya, aki egy wachringi leányiskolának volt a tanulója, elhatározta, hogy mert nem tud kellő előmenetelt felmutatni a tanulásban, öngyilkossá lesz. Iskolatársnője, Vilnai Eliz, egy kávénagykereskedő leánya, akit a Proksch-lány beavatott sötét tervébe, késznek nyilatkozott barátijét önként a halálba is követni. Tegnap délután hajtották végre szándékukat: az iskola második emeletéről egyszerre leugrottak az utcára. A két leány agyraz-

kódást és súlyos belső belső sérüléseket szenvedett, úgy, hogy felépülésükhöz remény nincs.

— **Katolikus est.** A katolikus estéket rendező bizottság ismét tartalmas műsorral lép a nyilvánosság elé. Minden szám csupa élet, vaskos tartalom. Budeusz Aladár dr. helybeli pénzügy. fogalmazó saját szerzeményét mutatja be a debreceni közönségnek. A nagy női énekkar szorgalmasan készül az előadásra, melyet a színházi zenekar kísér. címe az „Aranyfátyol legendája”. Máty Engelbert dr. kiváló pedagógus, a tanárvizsgáló bizottság tagja pedig korszerű tételt ragad ki a mai viszonyoknak megfelelőleg. Az est iránt nagy az érdeklődés s mivel a terembe csak korlátozott számban fér el a közönség, kérjük a tisztelt közönséget, hogy a jegyekről gondoskodjék még a jegy tart.

— **Tömeges kasszafurások Nyiregyházán.** Rövid három nap alatt hihetetlen garazdálkodásokat vitt véghez Nyiregyházán — mint ottani tudósítónk jelenti — egy kasszafuróbanda. Tegnapelőtt Grossmann Sámuel bórkereskedőnél vittek el 350 koronát. Tegnap éjszaka Oláh Gyula királyi végrehajtónak irodájába törtek be és elvitték 1000 korona készpénzt. Ugyancsak tegnap éjszaka törtek be a Klár Lajos-féle faraktár irodájába, ahonnan elvitték a Wertheim-szekrényt, melyet ráraktak egy ugyanakkor lopott taligára. A taligát a betörők maguk húzták el a vásártérre, ott feltörték a Wertheim-szekrényt, kivették belőle a 250 korona készpénzt, az üzleti könyveket, váltókat és egyéb irományokat pedig otthagyták a szétrombolt Wertheim-kasszával együtt az utcán a taliga mellett. Reggel akadt rá ezekre a rendőrség, mely mindhárom ügyben nyomoz.

— **Ha a villamos elindul.** Juhász Andrásné 40 éves kofaasszony a Csapó-utcába igyekezett és hogy hamarabb odajusson, felszállt egy villamosra. A cókmoikiát kitétte az aító elé s maga is a koci előreszén állt meg. Amint a villamos megindult, az asszony elvesztette egyensúlyát és nagy erővel a koci belsejében levő rézfogantyuba ütődött, úgy, hogy súlyos zúzódást szenvedett. A mentők részessítették első segélyben.

— **Agyonvert finánc.** Nyiregyházai tudósítónk jelenti: A közeli Mándok községben Adler Lajos korcsmájában együtt mulattak Oifra Gyula, Tulbura György és Mandel István pénzügyőrök. Tulbura jegyben járt egy Vesszős Vilma nevé szép varróleánygyal, akit Bankó Endre borbélysegéd is szeretett, de a leány nem szerette és ezért Bankó bosszút esküdött Tulburának. Őt parasztlegényt, névszerint Tóth József, Tóth Bálint, Makai Sándor, Komár Sándor és Mór Miklóst felbérelte. Ezek megvárták a korcsma kapujánál a fináncokat, akiket megtámadtak. Önvédelem közben Oifra kardjával súlyosn megsebezte Tóth Józsefet. Oifra aztán menekült, de a legények utólérték, karókkal nekítámadtak, ütötték és taposták. Félholtan találták meg reggel az erdő szélén. Elvitték a laktanyába, ahol egy óra múlva meghalt. A legényeket elfogták és átadták az ügyészségnek.

— **A megvagdalt huszárcapitány.** Megirtuk tegnap, hogy a király-utcai Bécsi Sörházban Krudy Gyula író és Sztojanovics Viktor huszárcapitány között véres kimeneteli affér keletkezett. A huszárcapitány megvető és lenéző modorban beszélt Krudyval, aki egyideig tűrte a dolgot. De amikor a huszárcapitány viselkedése már valósággal tűrhetetlenné vált, férfiasan felelősségre vonta. A katonatiszt még súlyosabb inzultussal válaszolt, mire Krudy torkon ragadta a tisztet és az asztalhoz vágta. Sztojanovics a kardjához kapott, de Krudy megelőzte: órántotta ki a kapitány kardját és — amikor

Kovács Gyula és Társa

Őszi és téli uidonságok

***** Csipke, selyem és szövetblousok, divatos kötött kabátok dus választéka. *****

laegolesőbb szabott árak mellett.

nőidivat termel
Debrecen, Főter 55.

(Hungária kávéház mellett).

női felöltőkben. Divat bundák, plüsch és szörme kabátok leány és gyermek felöltők, boák és muffok. Costümök, :: pongyolák színházi és esti köpenyek divatszineken. ::

látta, h
verét k
tott. A
utra t
és Gre
vokált
ról Ká
meg s
tanács
nem ju
novics
ágybar
meg n
föltéte

ország
debrec
órákor
git-für
rul kiv
ságot
ajándé
1 koro
ládjeg
tárnál

támadt
József
hitték,
nultak
illető s
kórház

Vizmű
és erő
A cég
hály d
biztató
kedvez
megke
szolgál
szállító
lanatba
vascső
nagy j
vek be
hezebb
száz m
kába i
nagy m

hároma
tényle
nek v
flotta
és fők
kit, B
tehát
hadmű
naposa
ba érh
egyest
mét v
Chiass
Hihete
olaszo
tica sz
azzal
egész
angol
rás ez
sitója
ten v
lyok c
amely
nak k
be, m
nem h
tük, d
tegeki

4 K-t

külöz
mény
alatt

látta, hogy a tiszt a zsebébe nyúl s a revolverét keresi — az éles karddal a fejére sújtott. Az összeütközés természetesen lovagias utra terelődött. Sztojanovics Fabinyi Béla és Groszmann Richárd kapitányokkal provokáltatta Krudy Gyulát, aki a maga részéről Kámitz Gézá és Pap Zoltánt nevezte meg segédei gyanánt. A segédek tegnap is tanácskoztak, de végleges megállapodásra nem jutottak. Ugy értesülünk, hogy Sztojanovics a kapott kardvágás következtében ágyban fekvő beteg és addig, amíg sebláza meg nem szűnik, nem párbaözik. A párbaj föltételei mindenesetre súlyosak lesznek.

Építőmunkások mulatsága. A magyarországi építőmunkások orsz. szövetségének debreceni csoportja november 18-án este 8 órakor, saját könyvtára alapja javára a Margit-fürdő (Munkás-otthon) villannyal pazarul kivilágított összes termeiben táncmulatságot rendez világpóstával és szép kivitelű ajándéktárgyakkal. Belépti-díj előre váltva 1 korona, pénztárnál 1 korona 20 fillér, családjegy előre váltva 2 korona 80 fillér, pénztárnál 3 korona.

Összeesett az utcán. Nagy csődület támadt ma délelőtt a Bocskay-téren. Nádasdi József 64 éves napszámos összeesett és azt hitték, hogy gutaütés érte. Csakhamar kivonultak a mentők, akik konstataáltak, hogy az illető szivbajos és beszállították a városi kórházba. Már jobban van.

A vízvezeték építése. A Világítási Vízmi Részvénytársaság nagy gyorsasággal és erővel kezd hozzá a vízművek építéséhez. A cég, amelynek képviselője Szunyogh Mihály dr. tudvalevően azt az igen kellemes és biztató kijelentést tette, hogy amennyiben a kedvező idő tovább tart s a munkát az idén megkezdhetik, jövő augusztusra már vizet szolgáltat, ujjában ismét tíz vaggon csövet szállítottak Debrecenbe, úgy, hogy már e pillanatban öt kilométernyi vízműhöz elégséges vascsöve van itt készen Debrecenben, ami nagy jelentőségű körülmény, mert a vascsövek beszerzése és ideszállításuk egyik legnehezebb része a vállalatnak. A cég ezenkívül száz munkást a szivattyutelepnél már munkába is állított, akik a vízművek építésének nagy munkáját már meg is kezdték.

A háboru. Berlinből táviratozzák: A hármasszövetség két érdekelt nagyhatalma, tényleg latba vetette szavát Rómában s ennek volt a következménye, hogy az olasz flotta nem bombázta a Dardanellák szigeteit és főképepn a három nagy várost, Szalonikit, Bejrutot és Szmírnát. Az Aegei-tengeren tehát egyelőre szó sem lehet az olasz flotta hadműveleteiről, de Tripolisz körül minden naposak az ütközetek. Egy Konstantinápolyba érkező távirat szerint Bumeliánánál az egyesült török és arab sereg tegnapelőtt ismét visszaverte az olaszok támadását. — Chiassóból jelentik a Berliner Tageblattnak: Hihetetlen, milyen embertelenül bárnak az olaszok a török hadifoglyokkal, akiket az Ustica szigetére deportáltak. Ezuttal nem lehet azzal mentegetőzni, hogy vadaskodás az egész, még pedig rosszindulatu német és angol lap tudósítók rágalmai, mert a hirforrás ez egyszer olasz. Egy milánói lap tudósítója jelenti Usticáról, hogy ezen a szigeten vannak összezsúfolva a török hadifoglyok ezer számra olyan szűk hombárokból, amelyek harmadrésznyi embert sem volnának képesek befogadni, edeltl úgy dobálnak be, mint a barmoknak, a fekélyes betegeket nem különítik el, és kolera lépett föl közöttük, de az olasz orvosok be sem lépnek a betegekhez.

Kemény és puha kalap ujdonságok 4 K-tól 12 K-ig Lengyel Samunál.

Nők a kereskedelmében. Régen nélkülözünk Debrecenben egy olyan intézményt, amely hivatva lenne a nőket rövid idő alatt a kereskedelmi irodákban előforduló

összes munkálatokra rövid időn belül megantani. A gépirás (az összes rendszerű gépeken), gyorsírás, könyvelés és a levelezés elsajátítása céljából tanfolyamot nyitott f. év nov. hó 1-én a „Mercur” vállalat Arany János-utca 2. Telefon 5—40. Beiratási díj nincs.

Csödtömegből vett, nagymennyiségű ingek, alsónadrágok, gallérok, kézelők, zsebkendők, nyakkendők, keztyűk stb. érkeztek! Györfi testvérek, Piac-utca 30.

Schimmer Mórné női és leány kalap terme Hatvan-u. 11. szám.

Modern fallképekben állandó ujdonságok Thaisz Arthur papírárúházában.

Fiatal segéd, uri divat üzletbe azonnal felvétetik. Cim a kádóban.

Foulard-selyem 1 For. 15-től méterenként blousoknak és ruháknak Franko és már elváltva házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték azonnal. Seiden Fabrik. Heberberg, Zürich.

Csatornázási vállalat és ezement csögyár Debrecen. Gyár: Miklós-u. 53. Irod.: Széchenyi u. 18.

Tulajdonos SZTUDINKA SZILÁRD mérnök.

Elvállal csatornázási, vízvezeték-berendezéseket. Raktáron tart **saját gyártmányu beton csöveket,** kartelen kivüli szolid áron. **Iségvetéssel díjtalanul szolgál.**

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Vannak fájdalmai? **Rheuma, csusz, ízületi szaggatása?** Ezen fájdalmak ellen legbiztosabb háziszer a híres **Király-Balzsam!**

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakran idültabb eseteknél is már egyszeri bedörzsöléssel a fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő **GRÓSZ NAGY FERENCZ** gyógyszer-tárában Kossuth-utca 8. színház mellett.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	849.75
Osztrák hitel	651.75
4 százalékos koronajáradék	80.85
Államvasút	783.50
Jelzálogbank	487.—
Rimamurányi	672.50
Salgótarjáni	676.—
Közuti vasút	836.—

Irányzat: Nyugodt.

Magánleszámitolási kamatláb:
Bécs 4 1/16%, Berlin 4 1/2%, London 3 1/2%.

Budapesti gabonátőzsde.

Svarz E. (Strasser és Köni) debr. bizományos távirati jelentése.	
Buza októberre	—
áprilisra	11.78
Rozs októberre	—
áprilisra	10.18
Zab októberre	—
áprilisra	9.63
Tengeri májusra	8.88
Tengeri 1912. év júli	8.42

Irányzat: Gyenge. Készaru változatlan.

Helyi értékpapírok magán árfolyama.

Névért.	Osz-talék	1911. szelvényekkel	Kor.
500	50	Debreceni Első Tkptár	900
200	18	Alföldi tkptár	395
500	40	Ipar és Keresk. bank	805
200	18	Közgazdasági bank	400
200	17	Takarék és Hitelintézet	350
200	14	Debreceni Hitelbank	260
400	24	Általános Forgalmi Bank	—
200	10	Bankgyűléslet	—
200	30	Istvánmalom	700
200	10	Debr. Helyi vasút	—
200	18	Termény és áruaktár	—

A Lópatkógyár közgyűlése. Ma délelőtt tartotta meg a Magyar Szabadalmazott Lópatkógyár részvénytársaság rendkívüli köz-

gyűlését, amelynek legfontosabb tárgya az alaptőkeemelés és az igazgatóság s a felügyelő bizottság kiegészítése volt. A közgyűlés egyhangulag elfogadta az igazgatóságnak azt a javaslatát, hogy az alaptőke 100.000 koronáról 300.000 koronára emeltesék s az ennek alapján szükségessé vált alapszabálmódosítás szintén egyhangulag ment keresztül. Az igazgatóság a következőképen alakult meg: Elnök Ungár Jenő, al-elnök Fisch Lajos, igazgatósági tagok Érczy Kálmán ügyvezető igazgató, Balkányi Emil dr., Hegedüs Jenő dr., Magyar Simon dr., Emerich Zsigmond, Hajdu Imre, Fried Samu, Ungár Ignác (Eger) és Berger Andor dr. jogtanácsos; felügyelő bizottsági tagok: itt, Widder Sámuel, Rédl Szigfrid és Pavlovits Sándor. A gyár a lópatkó előállításán kívül patkószarok és csizmasarok gyártására is berendezkedik; amennyiben pedig gyártmányainak elhelyezése máris biztosítva van, az iparvállalat fényes jövőnek néz elébe, amire különben elég garanciát nyújt az ügyvezető igazgató szakértelme és agitása is. A gyár a Homokkert elején, közvetlenül a vasuti vágányok mellett épül föl és állandóan 600 munkást fog foglalkoztatni.

A városi betétek. Amint értesülünk, a város jog- és pénzügyi bizottsága olyan javaslatot fog a törvényhatósági bizottság közgyűlése elé terjeszteni, hogy a városi pénzek ugyanazon pénzügyintézetnél helyeztesenek el a jövő évben is, amelyeknél az idén voltak elhelyezve.

Hungária biztosító részvénytársaság Debrecenben. Ily cím alatt tegnapi hírünkbe sajnálatos sajtóhiba csuszott be, az ott megjelölt helybeli pénzintézet nem 50.000, hanem 500.000 koronára folyószámla hitelt nyer.

A nagykorúti telkek. Az építési szabályrendelet értelmében a tervbevett nagykorúton belül legalább 200 négyszögöles, a nagykorút külső oldalán pedig legalább 300 négyszögöles telkek alakíthatók. Mint értesülünk, a nagykorút külső oldalán lakó telektulajdonosok mozgalmat indítottak azért, hogy a szabályrendelet ezen tarthatatlan rendelkezése, — hogy t. i. egyugyanazon utca egyik oldalán 200, másik oldalán 300 négyszögöles telkek lehessenek — módosításuk és pedig olyformán, hogy a nagykorút mindkét oldalán egyformán legyenek 200 négyszögöles telkek alakíthatók. A mozgalomnak az élén tekintélyes polgárok állanak s indítványukkal rövidesen a tanács elé járulnak. A magunk részéről feltétlenül helyeseljük a mozgalmat s hisszük, hogy ugy a tanács, mint annakidején majd a közgyűlés teljesíteni fogja e méltányos kívánságot.

A kisállomás kitelepítése. Több ízben irtunk a nánási vasút Hatvan-utcai állomásának kitelepítéséről. Elmondtuk, hogy a tanács is rokonszenvenesen fogadta a szomszédos telektulajdonosoknak eziránt betervezett kérelmét s most úgy értesülünk, hogy a terv egy lépéssel közelebb jutott a megvalósulás stádiumához. Tudvalevőleg a vasút részvényeinek legnagyobb része idegen kezben volt s ezek az idegenek e fontos kérdéssel szemben teljesen közömbösen viselkedtek. Most azonban, hogy ezek a részvények a Magyar Vasuti Forgalmi részvénytársaság kezébe kerültek, éppen annak a vállalatnak a kezébe, melyet Debrecenhez igen sok és nagy érdek fűz, a kisállomás kitelepítésének ügye a nevezett vállalatnál is szóba került és — mint fővárosi tudósítónk jelenti — Urbán Adolf udvari tanácsos vezérigazgató illetékes helyen olyan kijelentést tett, amiből nyilván arra lehet következtetni, hogy a kérdést a törzsrészvények új tulajdonosai is a legnagyobb jóindulattal fogják kezelni.

A Stern-féle kefégyár terjeszkedése. Igen életrevaló eszmét valósít meg a közel jövőben a Stern-féle kefégyár részvénytársaság. E nagyszabású iparvállalat a szomszédos Felsőjózsa községben fióktelepet szándékozik felállítani, azzal az intencióval, hogy a gyárnak kézi erővel is előállítható termékei ott háziiparszerűleg készíttessenek. A mindenképen dicséretes és nagy horderejű lépés egyrészt a lakosok anyagi

fellendülését mozdítja elő, amennyiben különösen a téli időben is keresethez juttatja a szorgalmas népet, másrészt ezt a lassan haladó földmives-községet is bevonja a gyár-
ipar keretei közé.

Ólombánya Máramarosmegyében. A máramarosmegyei bányavállalatok széles körökben ismertek voltak arról, hogy összes aktívájuk a részvények voltak, a passzív pedig a részvénytöke. Éppen közismertségükre való tekintettel az utóbbi években kissé megesapant az alapítások száma, de az újabb időben ismét megindult az alapítási láz. A visóvölgyi petroleumkutató vállalat Londonban igyekezett részvényeit elhelyezni, azután egy máramarosi vasbánya vállalat indított tőkebeszerzési akciót Budapesten, legújabbán pedig Novák Lajos viski vállalkozó alapít arany, ezüst és ólombányászati vállalatot részvénytársasági alapon, csekély 200.000 korona alaptőkével. Ez az apró részvénytöke alig elég arra, hogy az üzem megkezdésére az előkészületeket megtegyék, de ez legkevésbé sem zavarja az alapítók számítását. — Részvények helyett ugyanis a bányarészjegyek — kukszok — egytized részét bocsátják ki és ezáltal a részvényesekre pótfizetési kötelezettség is járul a bányatörvények rendelkezése szerint. Az alapítók azt hiszik, hogy ilyen uton üzembe hozhatják, vagy legalább is értékesíthetik a bányát, amely emberemlékezete óta parlagon hevert, de tekintettel a magyar fémbányarészjegyek iránti megokolt ellen-szenvre, valószínű, hogy ennél a vállalkozásnál nagyon kevés naiv ember veszt el pénzt, dacára annak, hogy a 200 koronás részvényeket 215 koronás „árfolyam”-on kínálják.

Ingtatlanok forgalma.

Kovács László és neje Kiss Sára veszi ifj. Bozzay Páltól Bozzay-telepi házat 5200 koronáért.

Papp György és neje Antal Fáni veszi Nagy Ferencné és Nagy Jánostól pusztanagycseréi tanyát 22.000 koronáért.

Soós Gábor és neje Szilágyi Zsuzsánna veszi Pataki György és neje Németi Máriától halápi kaszálót 7000 koronáért.

Özv. Nagy Ferencné és Nagy János veszi Király Józsefné és fiától nagycseréi birtokát 32.772 korona 26 fillérért.

Ungerleider Gábor és neje Ungár Karolina veszi Bona Fortunátónétól Homokkert-utca 75. sz. házat 11.600 koronáért.

Tóth Imre és neje Fehér Mária veszi Borbély Sándor s neje Vizi Zsuzsánától Geréby-telepi házat 3500 koronáért.

Nagy József és neje Fekete Zsuzsánna veszi Veres Károly és neje Nagy Juliánától nagycseréi ingatlant 4500 koronáért.

Begény-csarnok.

FEHÉR FALAK.

REGÉNY.

Irtta: MAX PEMBERTON.

Fordította: Szebenvel József.

Amblehurst nevetett.

— Ugy látszik, önt nehéz kielégíteni. Nagyon fárasztónak találta az utat?

— Messze, de megéri. Az önök pénze szerint ötszáz fontot kapok érte.

— Amit önnek Rudolf gróf fizet . . .

— Ugy van, uram.

— Ugy-e?

— Igen. Ugy van. Nagyszerű ember az, csak egy hibát követett el életében. Hogy nem vette nőül a grófnőt.

Amblehurst felemelte a szemöldökét.

— Valóban, ezt elnézte. De még van rá idő.

Az olasz mosolygott.

— Lehet, de én azt tartom, hogy a grófnő nem akart.

— Az is lehet.

— De az lett volna a szép dolog, ha akaratára ellenére vette volna el.

— Az szép lehet, elismerem, de néha drága mulatság. Nos, azért jött, hogy erről beszéljen.

— Óh nem. Egy ember dolgáról akarok szólni, aki bizonyára érdekli önt, Jura, a bölcs Jura a neve.

— Nos?

— És önök azt hiszik, hogy ő Fülöp gróf fia, a grófnő unokatestvére.

Egy pillanatra megállt, mintha valami kérdést várna. Aztán így folytatta:

— Ha hiszik, jól hiszik, mylord, de egyik sem sejtje az igazat.

— Azt hiszi?

— Igen. Tudom.

— Ön ismeri az ügyet?

— Hogyne. Nagyon érdekes és csak két ember tud róla. Az egyik a jarerói pap, a másik az ön alázatos szolgálója, aki elmondja — de csak önnek, mylord.

Amblehurst mosolygott. Neki már volt dolga ilyen emberrel.

— Ön azt hiszi, én jó vevő vagyok?

— Nem, de lesz idő, amikor ön örülni fog, hogy elmondhatja a grófnőnek. Gondolkozzék fölötte és ha netalán keresne engem, meg lehet találni a Hotel d' Italieban. Azt hiszem, lesz rá idő, amikor az ember be lesz zárva és a pap halott lesz.

Feleletre nem is várt, hanem vette a kalapját, köszönt és eltűnt a folyosón. Ugyan-
ebben a percben ért a határállomásra a vonat. Itt átszálltak a gyorsvonatra, amely aztán egyenesen Bécsig röptette őket. Estefelé értek Bécsbe és épen annyi ideje volt a lordnak, hogy haza menjen és átöltözzék.

XXVIII. FEJEZET.

Ulusiát óvják.

Ulusia az Erlach-palota könyvtárában várta a követét. Kora nyári este volt és az ablakok tárva-nyitva. A mellén szép piros róza volt, amit Jura hozott neki a kertből.

Ezek a napok nagyon sok szenvedést hoztak. Amiről az Erlach-palotában beszéltek, azt a világ elől nem igen lehetett eltitkolni, tehát az egész város az Erlach-esetről suttogott.

Amikor egy vagyonra, vagy rangra igényt támasztanak, rendszeren két táborra oszlik a közönség. Voltak, akik azt mondták, hogy ez volt az a regény, amit az örült Fülöp gróf a téboly idején írni akart, míg mások azt hozták elő, hogy az asszonyok rendszeren a szélhámosok pártját fogják és emlékeztek hasonló külföldi esetekre is. Így Erlach grófnője nem az első, akit ilyen módon becsaptak.

De azt mindenki tudta, hogy a dráma kibonyolódó felvonása a bíróság előtt fog lejátszódni, ahol aztán döntenek az Erlach-vagyon fölött.

Ha az ember valóban Fülöp gróf fia, azt hamarosan be lehet bizonyítani. Ha pedig nem az, akkor minél előbb lefogják, annál okosabb. Hogy közben a legény ott tartózkodik az Erlach-palotában, azt már a jó izlés rovására írták.

(Folyt. köv.)

Ekszer és aranyemléket

ha olcsón és jó kivitelben akar vásárolni, keresse fel

KOSTYA JÁNOS

ékszerész és óra üzlet

Széchenyi-utca 1. szám. Ref. kistemplommal szemben.

!-: Javítások pontosan eszközöltetnek. !-:

Remek szép gyermek ruhák

Kötött kapisonok és Kabátka. — Szép lüszter kötények, fehérneműek é kezek

STARK SÁNDOR

cáspike, szalag, fehérnemű üzletébe. Plac-u. 7. Vecsey-házban. Kérem a cégre figyelni.

Elsőrendű száraz

Tűzifa

házhoz szállítva kapható

Miklós Emil

tűzifa kereskedőnél.

Telefon 733. Telefon 733.

Raktár: M. á. v. fűtőháznál.

Szabó iparos szaktársak!

Gyapju szöveteket és bélés árukat olcsón csakis

Fettmann Sándornál

Sas u. 4. szám alatt szerezhetik be.

A kézi és szénsavas ásványvizek királya.

Kapható: A fűszerkereskedelmi részv. társ.-nál Debreczenben.

A legújabb és legmodernebb ékszerkészülnek

Vági István

ékszerész műtermében, Miklós-u. 5.

javítások átalakítások a legszebb, leg-

jobb és legolcsóbban eszközöltetnek.

Pontos kiszolgálás.

Átmeneti felöltők 24 koronától

feljebb kaphatók

Grünfeld Adolf és Társa

Legolcsóbb férfi- és fiu ruha áruházában

DEBRECZEN, Kistemplom mellett.

Legnagyobb választék

harisnyákban

kötött és szövött árukból

Márton Gyula és Fia

ujjonnan berendezett úri és női divat üzletében

Főter- és Simonffy-u. sarok, a városházával szemben. — Fiók üzlet nincsen.

Részletre

és könnyű fizetési feltételek mellett kaphatók képek (szent és tájképek) fűzők.

Arckép utáni festéseket, úgy kréta mint olaj kivételben, legolcsóbb árak mellett; kis és nagy képeretűzések legjutányosabb áron.

Keller Testvérek

Hunyadi-u. 13.

Levelező-lap hívásra azonnal jövünk.

Donogán és Somossy
DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Szőnyegek. Függyönyök. Ágy- és asztalterítők. Flanell takarók. Paplanok. Matraczok. Linoleum nagy raktára.

Hogyan védekezzünk, hogy a

drága fa

a tél folyamán tönkre ne tegyen bennünket. Ugy, hogy

olcsó szén és koks

tüzelésre rendezkedjünk be és szerezzük be idejekorán **szükségletünket**

Klár Andor

részv. társaságnál

Debreczen, Piacz-u. 77.

Telefon 445. Telefon 445.

Szén, Koks, Brikett olcsó és legjobb minőségekben állandóan raktáron.

Evi kötésre előnyös ajánlat.

Az összes raktáron levő **kézimunkák és harisnyák** üzlet áthelyezése miatt, mélyen le-szállított áron adtuk el

Füstös Dezsőnél
Piacz-u. 12.

60 kor. heti fizetést

vagy 50-60% provisiót kap mindenki, aki világhírű alumínium-fényképtartó, ezégtábla és áruim képviselőjét elfogadja. Alkalmos mellékkeresetnek. Szakismeret nem kell.

Rudolf Klöckner, Erbach, Westerwald (Németország.)

Német levelezés.

Allandó kiállítás

művészi fényképekből

Némethi műtermének

Piacz-utczai kapu bejáratában.

Most érkezett!

Csödtömegből vásárolt friss árukat **mesés olcsón lehet most beszerezni**

Szépe Lajos

női divat üzletében

Kossuth-utca 6. szám. Sas-utca sarok.

Mintás velezek . . .	most 17 krtól.
Finom zsinór barkettek . . .	26 „
Széles ruha szövetek . . .	36 „
Angol kosztüm kelmék . . .	43 „
Téli gyapju kendők . . .	40 „
Haraszt Sálak divatos . . .	67 „
Női ingek és háló kabátok . . .	70 „
Esőernyők . . .	98 „
Harisnyák, keztyük, reformfűzők, bőr kiegészítők, lüszter, cloth és flanell alsó szoknyák	mindig a készlet tart.

Tessék próba vásárlást tenni!

13371-1911. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Sinai Bálint végrehajthatónak, Petermann Istvánné Nagy Zsuzsánna végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, a debreczeni kir. törvényszék területén levő, az alsójózsai 222. sz. betétben A. 1. sor 163. hrsz. a. foglalt ingatlanra 370 kor. kikiáltási árban, az alsójózsai 221. sz. betétben A. I. 1-2. sor. 135. 136. sorszám alatt foglalt ingatlanból a Petermann Istvánné Nagy Zsuzsánna nevében álló 1/2-ed résznyi jutalékra 358 kor. kikiáltási árban, az ugyanezen sz. betétben A. II. 1-2. sor. 177 178. hrsz. alatt foglalt ingatlanból a Petermann Istvánné Nagy Zsuzsánna nevében álló 1/2-ed résznyi jutalékra 297 kor. kikiáltási árban és hogy az **1911. évi december hó 13 ik napján délelőtt 9 órakor** Alsójózsa községánál megtartandó nyilvános árverésen, az árverés alá bocsátott ingatlanok közül a 135. 136. hrsz. alatti ingatlan 1/2-ed résznyi jutaléka 208 kor. 66 filléren, a 177. 178. hrsz. alatti ingatlan 1/2-ed résznyi jutaléka 168 koronán és a 163. hrsz. alatti ingatlan 246 kor. 66 filléren alól eladatni nem fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 20%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az aki az ingatlanra megállapított kikiáltási áránál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért ár 20%-áig kiegészíteni, különben ígérete figyelmen kívül marad és a nyomban folytatandó árverésen részt nem vehet.

Debreczen, 1911. évi szeptember hó 21-k napján.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Bolváry, s. k.
kir. tszéki bíró.

Uri öltönyöket

bel- és külföldi szövetekből készít a legutolsó divat szerint

HUBAY GYÖRGY

uri szabó

DEBRECZEN, Batthyány utca 15. sz.

CERES-DIJKIRÁS
K 30.000.-

Közkivánatra a végső határnap a pályázatok beküldésére vonatkozólag **december hó 1-éig**

meghosszabbított!

Természetesen jogában áll mindazon igen tisztelt vevőknek, aki már egyszer pályázatát beterveztette, a meghosszabbított határidőig újabb szalagokat beküldeni, amelynek minden 5 darbjáért egy újabb sorsjegyszámot kap.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék válasszélyveget osztolni.

Betöltendő.

Angol hölgy gyors sikerrel tanít és elvállal angol-német fordítási munkákat is. Értekezhetni Yongworth, Batthyányi-u. 6. Virág-üzletben.

Helyi ismeretséggel bíró szorgalmas embert üzletszerzőnek fix fizetés és jutalékra felveszek. Zempliner, Hatvan-u. 17.

Társalkodónő kerestetik gyengélkedő hölgy mellé. Ajánlatokat küldjék Rosinger Lajoshoz Arany János-utca 6.

Fiatalember, ügyes eladó és egy ki-zolgáló kisasszony felvétetik Wallersteinnál, Kosuth-u. 8.

Kitünő mesterséghez tanonc felvétetik. Czim a kiadóban.

Egy rőtös kereskedő segéd azonnali belépésre kerestetik. Czim a kiadóban.

Étesebb, ügyes asszony takarítást bármily időben elvállal. Homok-utca 115. sz.

30 éves józan életű nő ember, pénzbeszedőnek, szolgának. vagy felügyelőnek ajánlkozik. Lovas Albert Hajduböszörmény, Tár-u. 2924.

Jó nagymunkás napszabónak felvétetik Feenyő Sándor és Fia cégnél.

Vámmalmunkban keresünk szakavatott mázslót, kinek irásban és számolásban gyakorlata van, ki már Vámmalomba volt előnyben részesül. Az állás már decz. 1-én betöltendő. Jelentkezni lehet a Berta malomban.

Ügyes tarka varrónő házakhoz ajánlkozik ki Pesten praktizált. Cim a kiadóban.

Született francia urileány franciát és német órákat ad, cim Vigkedvü Mihály-u. 8.

Tisztességes férjes asszony kenyér-üzletbe kimérőnek ajánlkozik. Cim Busi-utca 14. szám alatt.

Iroda szolgának ajánlkozik 25 éves fiatal ember. Cim Hajdusoboszló, 125. szám.

Legjobb és legszebb
Czipók Daniel czipó
árúházában
TELEFON
501
Tolnai Debreczen?
Piacz. u. 19. postával szemben.

Adás-vétel.

Valódi ementhall, trappista, magyaróvári, kárpáti és különféle csemegeajtok, teseni és hungari teavaj, uradalmi íróvaj kapható Deutsch Lajos fűszerkereskedésében Piac-utca 38.

Czecczilia-telep. A Vilmos huszár laktanyával szemben 120 házhely eladó egy összegben vagy pedig egyenként, értekezni lehet Csapó-utca 68.

Az építendő egyetem tözsomszedságában négy házhelynek való, három utcai fronttal bíró telek eladó. Értekezhetni Mayer Jenő és Béla üzletében, Piacz utca 33.

A saját készítményű czipó árúházban

férfi amerikai czipók 12 K-tól 23 K-ig kapható a leg zebb és legtartósabb kivitelben, ugyszintén női és gyermek czipókat még nem létező olcsó árakban, chet most beszerezni

FISCHER MENYHÉRT

saját készítményű czipó árúházban Piacz-utca 9. szám alatt.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Butorok és szőnyegek iegoicsóbban kaphatók, havi részleffizetésre is Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Mindenféle kárpitos munkák felvétetnek.

Önt is érdekli! Női és férfi téli kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Hiány nincs, mert czipót, férfi öltönyt, kabátokat, női felöltőt, szőnyeget, női szöveteket, téli kendőket heti és havi részletekre kaphat Weisz és Princz részletárúházában Csapó-utca 27.

Alkalmi vétel folytán levélpapír és levélkoriték czégnymással felette olcsó árban beszerezhető Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, Piacz utca 49.

Eladó egy jókarban lévő czimbalom. Miklós-utca 26. sz. alatt.

Egy jó karban lévő vaskonyha megvételre kerestetik. Darabos-u. 48. alatt hátul az udvarban.

Egy teljesen komplett háló szoba, ugyanott egy ebédlő asztal és egy jókarban lévő íróasztal eladó Csokonai-u. 4.

Többféle butorok vannak eladók Piac-u. 42. szám alatt hátul az emeleten megtekinthető délelőtt 9—12-ig.

Táncrendek gyönyörű szép kivitelben, meghívó és alkalmi kártyák dombornyomással és szinezett művészi kiállításban mérsekelt árakban

Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomdájában
DEBRECZEN, Piacz-utca 49.

Lakás.

Kiadó lakás. Simonyi-ut 10. számú háznál négy esetleg ötszobás, előszoba, balkon, fürdőszoba, vízvezeték, villanyvilágítással, mellékhelyiségekkel külön udvar és előkert 1912. május 1-től. Megtekinthető délután 2 és 4 óra között.

Egy különbejáratu csinosan butorozott szoba intelligens ur részére kiadó József kir. herczeg-u. 35.

Különféle.

Schvartz Daniel a Városházával szemben ismét közvetít mindennemű árukat részletfizetésre.

Weisz Ferencz építész és mű-butor asztalos József-kir.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkálatokat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Lám Sándor Debreczen,

Piacz-utca 5. — Telefon 191.

Érték- és mosás szervizek a legújabb formákban és mintákban.

Petroleum-lámpák kitűnő minőségben. Az ósz és lámpa mindenre nagyon meggyőzően működik. Sőt a szobákban is nagyon hasznos.

Jour készletek

porcellánból, majolikából. — Kávés- és teás készletek. — Alpakka és ezüstölt evőeszközök.

Hölgyeim!

Felhívomljb. figyelmöket, hogy az összes rőtös árakban, a melyeket többet raktáron nem tartok, most az alkalom, hogy eczik-ekben szükségleteket gyári árban beszerez- hessék. — Az olcsóság bizonyítékául szolgáljon az itt felsorolt néhány czikk.

Csikos flanellek	18 kr.-tól
1-a Szintartó zsinór barchetek	37 „
120 cm. széles costum kelmék	43 „
120 „ angol „	76 „
140 „ valódi angol chewrot minden színben	138 „
140 cm. valódi angol costum kelmék 128 „	

és még sok más czikk, nagyon olcsó árban. Nem parti árak! Szép, új divatos dolgok. — Tessék meggyőződni személyesen vétel kényszer nélkül.

Menyasszonyi kelengyék! Leányka ruhák, rövid-, díszárak és szabó kellékekben óriási választék.

REICHMANN livatáruháza

Piacz-u. 85. Royal kál. házzal szemben.

Tiszta agyagból készült szép és

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Halló!

Ingyen nyakkendő!

Angol férfi öltönyt, felöltőt vagy téli kabátot rendelhet izléses kivitelben készen és mérték után két osztályban

25-30 | 40-50 kor.-ért.

Nagy választék gyapjukelmékben. Ne mulassza el saját érdekében felkeresni ezen jó hírnévnek örvendő cégét

FETTMANN SÁNDOR

Budapesti kész férfi-, fiu és gyermekruha árúháza
DEBRECZEN, Sas-utca 4. Kölcshös-Segélyző palota.
Minden vevő úgy a kész ruhához mint a rendelés után készült ruhákhoz ingyen kap egy divatos nyakkendőt.

Naponként délben
friss uzsona sütemény
 kapható
Marx Jánosnál
 Csapó-utca 18. — Telefon 866.

Apródy József

órás és ékszerész
 Piacz-u. 12. szám alatti üzletét f. év
 november 1-től Egyháztér 5. szám
 helyezi át. (Nőipariskola épületébe.)
 Tanuló fizetéssel felvétetik.

Értesítés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására
 hozom, hogy

butor üzletemet

az utca helyiségből ugyanazon háznak hol eddig
 is volt Piacz utca 44. sz. Dr Ujfalu-ssy-ház udvari
 helyiségebe helyeztem be, hol is óriási választékot
 tartok mindenféle stílusú asztalos és kárpitos
 butorokból. Teljes mennyiségű keletgyék azonnal
 készen. Tisztességes és pontos kiszolgálás.

Varga József butorkereskedő, asztalos, kárpitos
 és díszítő műhely Debreczen, Piacz 44. az udvarban. Telefon 377.

**Ujra megnyílt
 a Rózsa-féle**

női felöltő és kalap áruház
Kistemplombazár
 csupa új árukkal.

Uj Szücs és Szörmeáru üzlet.

MÁRTONFALVY EMILNÉ

Piacz-u. 58. sz. alatt. (Iparbank épületében.)

Ajánlja a legnagyobb választékban boákat, karmantyukat, muffokat és
 mindennemű szörme árakat a legolcsóbb szabott árakban.

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utca 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Verbőczy- utca 14.

Özv. Dankó Béláné és Társa temetkezési vállalkozók.
 Telefon szám: nappal 322. sz. (Kossuth-u. 15.) — (Éjjel 66. sz. Péterfia-u. 70.)

Szives tudomásul! Tisztelt üzletfeleink és a n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy **temetkezési intézetünket** a mai kornak megfelelően tetemesen megnagyobbítottuk, **új gyászkocsikkal, díszletekkel** szereltük fel. Teljes szoba behuzásokat új szabadalmazott készülékünkkel (esetről-esetre fertőtleníve) teljesen szegek nélkül végzünk. **Temetéseket, hullaszállításokat** (Crematoriumba is) személyes felügyelet és közreműködés mellett végzünk. **Elvünk a tisztességes verseny. Gyászok házaknál kegyeletért nem tolokodunk. Csakis személyes meghívásra jelentkezők temetések felvétele végett.**

Telefon 632. Alapított 1893. évben. Telefon 632.

Halmágyi

női és leány felöltők legnagyobb áruházában

Piacz-utca, a Főpostával szemben

Állandóan nagy szörme kiállítás

Szörme kabátok, Plüsch bársony és Angol kelme felöltők, **Bundák**, Estélyi köpenyek és Blousok, Costümök, Pongyolák, Jouponok, Karmantyuk és Boák.

Szolid, olcsó árak. Előzékeny, pontos kiszolgálás.

Miért

ne fogadjunk el
M-á-ást!!
 csak óriás

FEDÁK

CIPŐCRÉM-et?

Mert

szép fényt ad

Mert

Elegáns töle a lábbeli

Mert

puhán tartja

Mert

Nem rongálja

Mert

Vizhatlanná teszi

a bőrt

Mert

a legkényesebb izlést kielégíti és

Mert egy

Óriás Fedák

cipőcrém, mely 4-szer annyit tartalmaz, mint egy más doboz,

30 fillér-ért

ebben a drága világban az egyedüli

olcsóság.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy **Hatvan-utca 16. szám** (Dr. Hütter-ház) modern igényeknek megfelelő **elsőréndű divattermet nyitottam.**

Becses pártfogást kérve

Welsh József
angol női szabó.

Amerikai ozipó ajándékok

legnagyobb választékban, legolcsóbb szigorú szabott árakban, kizárólag

GLÜCKEDE

ozipó nagyruházában

::: Placz- és Kossuth-u. sarok. :::
Telefon 602.

Megérkeztek

a legfinomabb

angol divat szövetek

Moskovits József

uriszabó divattermében, Placz-u. 28.
Üzletemet a szemben levő barakba helyeztem át.

Nagymagyaralföldi Bank

Részvénytársaság

DEBRECZEN, Placz u. 73. sz. a.

Elfogad

betéteket

takarékkönyvekre és folyószámlára s állandó jellegű betétek után

5%

kamatot fizet. — Ezenkívül az intézet fizeti a betét kamatadót is.

Gazdasági és Kereskedelmi Bank

Szövetkezet

DEBRECZEN, Kossuth-u. 11. (a Kölcsonösszegező Egylet volt helyisége) Zádor-féle ház.

1912. évi január 1-én nyitja meg **második** évtársulatát; tagok **már most** felvétetnek; a kölcsönök folyósításánál **a heti betétek ez évben nem lesznek levonva.**

Kölcsönöket nyújt 5—15 évre betáblázás vagy kezesség mellett. **Behajtásra elfogadja** a kereskedők és iparosok kintlevőseit, esetleg azokra is kölcsönt nyújt.

Minden korona heti betét után 200 korona kölcsönt folyósít.

Biztosításokat felvesz: Előrs és elhalálozás, katonai szolgálat, leánykiházasítás és tűzkár esetére.

A biztosítások kölcsönrel is kombinálhatók.

A biztosítások már 400 koronától kezdve is eszközölhetők.

Gazdasági és Kereskedelmi Bank
Szövetkezet.

a 20. század varrógépe.

Csakis cégünk üzletében vagy azok ügynökei útján vásároljunk.

Singer Co. varrógép részvénytársaság
Debreczen, Placz-u. 79.

Egy a **fehőrneműtőméshez** való utasítást tartalmazó füzet bárkinek **ingyen** kiadatik.

A nagymagyaralföldi

építő és műszaki részvénytársaság

tudomásul hozza a nagyérdemű közönségnek, hogy **Hunyadi-u. 10. sz. alatt**

építő és műszaki irodát nyitott.

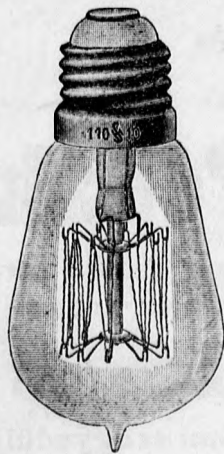
Eivállal: mindennemű magas és mély építést, összes vasbetonmunkát, azok tervezését és felülvizsgálatát.

Épít részletfizetésre mindennemű építkezést és

Díjtalanul készít költségvetést és szolgál tanácsokkal műszaki ügyekben.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kérjük.

Nagymagyaralföldi építő és műszaki r. t.

TANTAL-LÁMPA.

A legjobb fémszálas izzólámpa.

Árammegtakarítás kb. 60%.

Fehér fényvel ég.

Rázkódásoknak ellenáll.

Égési óráinak száma meghaladja bármely izzólámpáét.

Minden helyzetben, tehát löflelő állóan, ferdén, oldalt egyformán, kifogástalanul ég.

Olcsóbb a többi fémszálas izzólámpánál.

Nagyobb rendeléseknél magas engedmény.

Magyar Siemens-Schuckert-Művek

Budapest, VI., Teréz-körút 36.